

Извјештај о екстерној евалуацији за:

Универзитет „Бијељина“, Бијељина

ХЕААРС број и датум: 01/1.3.114-4-1/19 од 9.2.2021.

Датуми посјете: 21., 22. и 23. децембар 2020. године

Локација: Бијељина

Комисија за екстерну евалуацију:

- Проф. др Радослав Грујић, представник академске заједнице у БиХ, председник,
- Проф. др Саша Вукмировић, међународни стручњак, члан,
- Џенан Омановић, представник привреде и праксе, члан и
- Дајана Ђурашиновић, представник студената, члан.

Координатор: Татјана Радаковић

Критеријуми евалуације: Стандарди и смјернице за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања – ESG (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area - European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2015*), Критеријуми за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуми за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске

Садржај:

1.0	Апликација	2
1.1	Информација о процесу акредитације	2
1.2	Подаци о високошколској установи	3
1.3	Подаци о захтјеву	3
2.0	Екстерна евалуација	3
2.1	Претходне активности	3
2.2	Посјета високошколској установи	4
3.0	Мишљење о исходу екстерне евалуације	6
3.1	Оцјена квалитета по појединачним критеријумима	7
3.2	Препорука за акредитацију	79

1.0 Апликација

1.1 Информација о процесу акредитације

Универзитет Бијељина (у даљем тексту: Универзитет) предао је пријаву за акредитацију Универзитета 01-2802/19 од 02.04.2019. године Агенцији за акредитацију високошколских установа Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) која је заведена под бројем протокола Агенције 01/1.114/19, 8.4.2019. године. Агенција је 27.6.2019. године актом број 01/1.3.224/19 затражила од Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске (у даљем тексту: Министарство), као надлежног органа управе, провјеру легитимности рада установе, а 27.6.2019. године актом бр. 01/1.3.224-1/19 од Републичке управе за инспекцијске послове податке у вези са вршењем инспекцијског надзора над Универзитетом. Министарство је дописом број 19.040/052-5824/19 од 09.07.2019. године, заведеним у протоколу Агенције под бројем 01/1.3.224-3/19, 16.7.2019. године, информисало Агенцију да су за Универзитет издата рјешења и дозволе за обављање дјелатности високог образовања и извођење студијских програма, те да се у Министарству не води ниједан другостепени поступак у којем је жалитељ Универзитет. Републичка управа за инспекцијске послове је дописом број 24.120/9993-251/19 од 17.07.2019. заведеним у протоколу Агенције под бројем 01/1.3.224-2/19, 15.7.2019. године и обавијестила Агенцију да није било неправилности које би биле основ за доношење мјера од стране републичког просвјетног инспектора.

Агенција је спровела поступак одабира чланова комисије стручњака у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, те у складу са Законом о високом образовању Републике Српске, актом број 01/1.3.114-2/19 од 9.7.2020. године упутила Агенцији за развој високог образовања и обезбјеђење квалитета БиХ захтјев за именовање Комисије домаћих и међународних стручњака за оцјењивање и ревизију квалитета и давање препорука о акредитацији (даље: Комисија стручњака) у сљедећем саставу:

- Проф. др Радослав Грујић, представник академске заједнице у БиХ, предсједник,
- Проф. др Саша Вукмировић, међународни стручњак, члан,
- Џенан Омановић, представник привреде и праксе, члан и
- Дајана Ђурашиновић, представник студената, члан.

Након вишемјесечне кореспонденције, а имајући у виду да предложени састав комисије није оспорен у погледу избора стручњака са Листе, приступило се припреми посјете високошколској установи. У међувремену је извршено и именовање комисије стручњака од стране Агенције за развој високог образовања и обезбјеђење квалитета БиХ рјешењем број 05-33-2-251-8/20 од 16.11.2020. године које је заведено у протоколу Агенције под бројем 01/1.3.114-3/19, 18.11.2020. године.

Уговор за услуге акредитације високошколске установе број 01/1.3.114-4/19 закључен је 27.11.2020. године између Агенције и Универзитета гдје је дефинисано да је предмет уговора провођење акредитације високошколске установе, коју ће Агенција извршити у сљедећим активностима:

-Екстерном евалуацијом система обезбјеђења квалитета високошколске установе и студијских програма да би се утврдила усаглашеност са захтјевима документа Стандарди и смјернице за обезбјеђење квалитета у Европском простору високог образовања (ЕСГ стандарди), Критеријумима за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ и Критеријумима за акредитацију студијских програма у Републици Српској и БиХ;

-Издавањем рјешења о акредитацији и њиховом регистрацијом према важећим законским прописима Републике Српске, као и правилима европских асоцијација у овој области.

Агенција је по запримању пријаве Универзитета за реакредитацију рјешењем број 01/1.3.114-1/19 од 15.4.2019. године за координатора поступка реакредитације Универзитета и поступка рецензије студијских програма именovala стручног савјетника за акредитацију у високом образовању, Татјану Радаковић.

1.2 Подаци о високошколској установи

Подаци о високошколској установи:	
Назив, адреса и е-маил адреса институције	Универзитет „Бијељина“ Бијељина, Павловића пут бб, 76300 Бијељина, Република Српска, БиХ
Интернет адреса	www.ubn.rs.ba
Назив, број и датум акта о оснивању	Уговор о оснивању Универзитета Бијељина, ОПУ – 778/2010 од 29.06.2010.године
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	ЛИБ: 4403180380002
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	11066283
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Љиљана Томић, Рачанска 50 Бијељина, Дијана Божић, Незнаних јунака 17, Бијељина
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	03-300/12 од 24.07.2012 и 03-2061-1/16 од 24.07.2016.год.
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	07.023/602-399-8/10 од 05.10.2012.године
Број и датум дозволе за рад ван сједишта	-
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	Фармацеутски факултет – доц.др Љиљана Томић Факултет здравствених студија – доц. др Дражен Јовановић Факултет за психологију – проф.др Мирослав Комленић Пољопривредни факултет - доц. др Боро Крстић
Контакт особа (за посјету)	Доц. др Боро Крстић, директор Универзитета Бијељина
Број телефона	065/237-072

1.3 Подаци о захтјеву

Универзитет је уз захтјев за реакредитацију доставио попуњен апликациони образац који прати структуру стандарда и критеријума у односу на које се врши акредитација, самоевалуациони извјештај Универзитета, те осталу пратећу документацију која је хиперлинковима повезана с апликационим обрасцем (Статут, Рјешења и дозволе за рад, Стратегију, Правилник о осигурању квалитета на Универзитету и други).

2.0 Екстерна евалуација

Предмет екстерне евалуације је функционисање цјелокупног система квалитета Универзитета (успостављеног система и његовог рада).

2.1 Претходне активности

Комисија је на разматрање добила документацију Универзитета, попуњен апликациони образац, самоевалуациони извјештај те бројну пратећу документацију. Комисија је, такође, добила Стандарде и смјернице за обезбјеђење квалитета у европском простору високог образовања, Критеријуме за акредитацију високошколских установа у Републици Српској и БиХ, Критеријуме

за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија у Републици Српској и БиХ, Правилник о акредитацији високошколских установа и студијских програма Републике Српске, обрасце чек листе за члана комисије стручњака.

Агенција је организовала састанак Комисије стручњака 9.12.2020. године којем су присуствовали координатор и сви чланови Комисије стручњака. Том приликом Комисија је утврдила методологију рада и између осталог усагласила, поштујући акте Агенције и све релевантне прописе у Републици Српској и БиХ, да сваки члан комисије има обавезу да на основу анализираних документације високошколске установе попуни образац индивидуалне контролне листе која служи као подсјетник члану Комисије са питањима, запажањима и захтјевима за додатне документе за посјету установи. На истом састанку су договорене све појединости рада, усаглашено заједничко разумијевање захтјева стандарда и критеријума. Претходно је Комисија усагласила План и програм посјете високошколској установи, а предвиђа посјету у трајању од три радна дана. Комисија је договорила датуме посјете 21.12.-23.12.2020. године. Такође, Комисија је потписала и индивидуалне изјаве о непостојању сукоба интереса.

Прије посјете Комисије за екстерну евалуацију, руководство и представници служби Универзитета су упознати са детаљима и током предстојеће посјете, те им је благовремено достављен План и програм посјете који су допунили именима учесника на сваком поједином састанку. Предмет екстерне евалуације је високошколска установа кроз процјену обављања основне дјелатности у односу на степен испуњености Критеријума за акредитацију високошколске установе у Републици Српској и БиХ и релевантних Европских стандарда и смјерница за обезбјеђење квалитета у високом образовању, као што је наведено у Апликацији за акредитацију Универзитета.

Други састанак Комисије стручњака је одржан 17.12.2020. године. Током састанка је усаглашен фокус на поједина питања, размјењена су мишљења стечена након прегледа апликације високошколске установе, усаглашен начин вођења разговора као и друга питања од важности за професионалан рад Комисије стручњака.

2.2 Посјета високошколској установи

Посјета високошколској установи реализована је 21, 22. и 23. децембра 2020. године, а План и програм посјете Универзитету (даље: План посјете) доступан је у Архиви Агенције, уз досије Универзитета, и усаглашен је са свим члановима Комисије стручњака, те благовремено достављен високошколској установи како би се припремила документација и да би рад на евалуацији био што боље организован.

Планом посјете било је предвиђено да током првог и другог дана Комисија стручњака разговара са сљедећим саговорницима:

- Руководство Универзитета (пет представника међу којима су били оснивач и ректор, директор, проректор за квалитет и кадрове),
- тим за квалитет (пет представника),
- представници студентске службе, библиотеке, правне службе Универзитета, рачуноводства Универзитета (пет представника),
- представници тима за међународну сарадњу Универзитета (четири представника),
- руководства и представници академског особља Универзитета,
- представници дипломираних студената/алумни (пет представника)
- представници привреде и праксе (пет представника),
- да се изврши обилазак и презентација физичких ресурса Универзитета,

Да током трећег дана Комисија стручњака одржи:

- интерни састанак на којем би припремила нацрт извјештаја

- презентацију нацрта извјештаја руководству Универзитета

Сви састанци су реализовани у складу са планом посјете.

Тако је током првог радног дана (21.12.2020.) Комисија одржала састанке са руководством Универзитета, тимом за квалитет и тимом за припрему самоевалуационог извјештаја, представницима стручних служби Универзитета, директором и члановима тима за међународну сарадњу, руководством и представницима академског особља, студентима свих година студија наведених студијских програма, представницима дипломираних студената/алумни асоцијације, представницима привреде и праксе (пет представника).

Комисија је током другог дана у оквиру обиласка ресурса посјетила ресурсе Универзитета и свих факултета. Посјета је обухватала обилазак просторија у којима се одвија настава као и:

- Рачунарску салу која има 20 рачунара
- Апотеку која служи за извођење праксе студената Фармације
- Канцеларија Комисије и Одбора за обезбјеђење квалитета
- Учионицу за групно учење
- Просторију студентског парламента
- Лабораторију за психолошко савјетовалиште
- Архиву
- Амфитеатар
- Лифт и рампу за студенте са посебним потребама (Правилник о студирању студената са посебним потребама)
- Оставу
- Лабораторију за вјежбе из хемије
- Лабораторију за хроматографске и спектрофотометријске анализе (посједују два спектрофотометра од којих један није у функцији)
- Лабораторију за аналитику лијекова и фармацеутску хемију
- Лабораторију за фармакогнозију и ботанику
- Лабораторију за сестринску праксу
- Комору са ламинарним протоком ваздуха
- Просторију за аналитичке ваге
- Лабораторију за фармацеутску технологију и козметологију
- Лабораторију за хемијске анализе
- Библиотеку (на увид Комисије дат Списак прибављене литературе 2016-2018, Списак приновљене библиотечке грађе 2013-2016). У библиотеци се налази и опширна грађа у електронском облику на ЦД-овима).
- Студентску службу (стављен на увид досије једног студента и једна матична књига, диплома и додаток дипломи, записници са испитних рокова)
- Управну зграду Универзитета у којој се налазе канцеларије ректора, свих проректора, генералног секретара, рачуноводство, сала за састанке)
- Апарتمان за смјештај гостујућих професора

Након обиласка физичких ресурса настављени су састанци са руководством, професорима и студентима.

Током трећег радног дана посјете, 23.12.2020. чланови Комисије су одржали интерни састанак на којем су усагласили садржај и смјернице прелиминарног извјештаја са процјеном стања и препорукама за унапређење, којим је наглашено саопштавање добрих и слабих страна, те основних препорука за унапређење по сваком критеријуму и подкритеријуму понаособ.

Након усаглашавања ставова, одржан је заједнички завршни састанак на којем је Комисија представницима руководства Универзитета и тиму за квалитет и самоевалуацију представила прелиминарни извјештај о вањској евалуацији. Током тродневне посјете вођен је записник који је доступан у Архиви Агенције, досије Универзитета.

Листа учесника на свим разговорима је доступна у Архиви Агенције као саставни дио Плана посјете Универзитету (доступно у Архиви Агенције, досије Универзитета).

Након одржаних састанака и обављених разговора, чланови Комисије су на крају сваког радног дана одржавали интерне састанке на коме су износили индивидуална запажања и утиске са појединих састанака, коментарисали добијене информације и анализирали рад комисије. Током дискусије, сви чланови Комисије су усагласили ставове који представљају добру основу за израду извјештаја са свим детаљним анализама по сваком појединачном критеријуму за високошколске установе. О овим запажањима дате су и посебне препоруке у наставку извјештаја.

Увидом у приложену документацију и документацију коју је високошколска установа поставила на свој званични сајт, Комисија је утврдила да је Универзитет Бијељина и након предаје апликације наставио са измјеном и долуном постојећих аката, те израдом нових аката и на тај начин у потпуности дефинисао све области својих дјелатности. Комисија је то оцијенила као посебан допринос унапређењу квалитета на Универзитету Бијељина. У опису испуњености појединачних критеријума, Комисија је најчешће наводила најновију везрију правних аката.

Докази који се наводе у Извјештају доступни су на сајту Универзитета Бијељина (www.ubn.rs.ba) и у архиви Агенције.

3.0 Мишљење о исходу екстерне евалуације

Екстерна евалуација је урађена провјером нивоа испуњености захтјева ЕСГ стандарда, Критеријума за акредитацију високошколских установа и Критеријума за акредитацију студијских програма првог и другог циклуса студија.

Критеријуми за оцјену нивоа испуњености захтјева:

- Ниво I – нема доказа или постоје дјелимични, непоуздани докази испуњења захтјева (потпуно ново или страна у организацији),
- Ниво II – захтјев је планиран, постоји само на папиру и/или дјелимично спроведен,
- Ниво III - захтјев је планиран, спроведен и прате се ефекти,
- Ниво IV– захтјев је планиран, спроведен, прате се ефекти, са/без увођења сталних прилагођавања и побољшања на основу поређења са најбољима.

I	ВШУ не испуњава захтјев
II	ВШУ дјелимично испуњава захтјев
III	ВШУ претежно испуњава захтјев
IV	ВШУ у потпуности испуњава захтјев

3.1 Оцјена квалитета по појединачним критеријумима

<p>A.1 Политика осигурања квалитета Захтјеви ЕСГ стандарда 1.1 и РС/БиХ критеријума Т.1.1, Т.1.2, Т.1.3, Т.1.4, Т.1.5, Т.1.6</p>
<p>Т.1. Критеријум 1.1) високошколска установа дефинише своју визију и мисију којима дјелотворно води своје активности. Визија и мисија су израђене и ревидиране у консултацијама са релевантним заинтересованим странама и јавно су доступне.</p>
<p>Анализа стања</p> <p><u>Планирање</u> Универзитет "Бијељина" има дефинисану визију и мисију, израђену и ревидирану у консултацијама са свим кључним актерима укључујући особље Универзитета, студенте, локалну заједницу и привредни сектор. Визија и мисија усвојени су у поступку израде "<i>Стратегије развоја Универзитета "Бијељина" 2020-2026.</i>" и могу се пронаћи на страници 21. Стратегије.</p> <p><u>Визија:</u> <i>"Визија Универзитета је да постане један од лидера у високошколском образовном простору у Републици Српској и Босни и Херцеговини."</i></p> <p><u>Мисија:</u> <i>"Мисија Универзитета је да омогући стицање нових знања, вештина и компетенција првенствено кандидатима из Семберије и околних регија, затим Републике Српске и Босне и Херцеговине и из других заинтересованих земаља, односно обављање образовне, научноистраживачке делатности и трансфер знања у привреду."</i></p> <p><u>Провођење</u> Визија и мисија су израђене и ревидиране у консултацијама са свим кључним актерима укључујући представнике оснивача, особље Универзитета, студенте, локалну заједницу, завод за запошљавање, и привредни сектор, а што је видљиво из позива заинтересираним странама (Доказ 1.0) Универзитет је усвојио нову Стратегију развоја за период 2020-2026, у којој је текст Мисије измијењен, а иста проширена. Визија није промијењена у односу на "<i>Стратегије развоја Универзитета "Бијељина" 2013-2019.</i>". Визија и мисија јавно су доступне на веб страници Универзитета на следећем линку: https://www.ubn.rs.ba/vizija-misija-ciljevi.</p> <p><u>Праћење ефеката</u> Руководство Универзитета сматра мисију и визију довољно јасном, дефинисаном и релевантном и не сматра потребним у наредном периоду да исте мијења.</p> <p><u>Побољшања на основу поређења са најбољима</u></p> <p>Мишљење Сагледавајући свеукупан квалитет рада Универзитета, који је на завидном нивоу, те иако су мисија и визија донесени у сарадњи са свим заинтересованим странама, Комисија сматра да је Универзитет својим људским и материјалним капацитетима, те системом обезбјеђења квалитета наставног</p>

процеса превазишао тренутно важећу визију и мисију Универзитета, са тенденцијом да буде препознатљива високошколска установа регионално па и шире.

Добре стране:

- Универзитет има усвојену визију и мисију, које су израђене и ревидиране у консултацијама са свим кључним актерима (особље Универзитета, студенти, локална заједница и привредни сектор).
- Мисија и визија су јавно доступне
- Универзитет је текст Мисије проширио.

Слабе стране:

- Нема

Препоруке за унапређење:

- *Донијети нову, садржајнију и свеобухватнију, визију и мисију Универзитета, при томе укључујући већи број заинтересованих страна и институција из области високог образовања.*
- *Осим регионалних аспеката, визија и мисија треба да буду усмјерене на интернационализацију, домаћу и међународну сарадњу, те унапређење и изврност Универзитета.*

Т.1.2

Критеријум 1.2) високошколска установа има дјелотворан систем и процедуре за провођење, праћење и даљи развој своје стратегије и акционих планова. Високошколска установа израђује и редовно ревидира своју стратегију, у консултацијама са свим релевантним заинтересованим странама. Стратегија се формално усваја и јавно је доступна. Она се односи на наставни процес, истраживачки рад/развој умјетности и допринос развоју друштва, укључујући конкретне и оствариве стратешке циљеве и активности високошколске установе.

Анализа стања

Планирање

Универзитет има усвојену нову "Стратегије развоја Универзитета "Бијељина" 2020-2026.", и иста је доступна на званичној веб страници високошколске установе https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_razvoja_2020-2026.pdf.

Стратегија је само наставак претходне стратегије Стратегије развоја „Стратегије развоја Универзитета "Бијељина" 2013-2019.", која је такође доступна на веб страници "Универзитета Бијељина"

http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_razvoja_Univerziteta_Bijeljina_2013-2018.pdf.

То доказује да универзитет редовно ревидира своју стратегију.

Претходна стратегија усвојена је 2013. године и настала је на основу Правилника о изради стратегије Универзитета "Бијељина"

(http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/1.1.Pravilnik_o_izradi_strategije_razvoja_Univerziteta.pdf

), који прописује израду, садржај, праћење и ревизију стратегије развоја Универзитета Бијељина. Правилником је такође прописано да се стратешки циљеви и приоритети развоја усклађују са Мисијом и Визијом развоја Универзитета Бијељина.

Поменути Правилником формирана је Радна група која је дефинисала стратешке и оперативне циљеве рада Универзитета, и која је сагледала захтјеве свих заинтересованих страна. Стратегија је садржавала осам поглавља и обухватала је: опште податке о Универзитету, анализу конкуренције, анализу окружења и тржишта, SWOT анализу, мисију, визију, циљеве, те акциони план за реализацију циљева. Стратегија је усвојена од стране Сената Универзитета у мају 2013. године.

Провођење

Стратегија 2013-2019. се у потпуности односи на наставни процес, истраживачки рад/развој умјетности и доприноси развоју друштва, а што је видљиво из поглавља VII, на страницама 20.-25. Стратегије 2013-2019. година. Мишљење Комисије је да је Стратегија 2013-2019. година значајно допринијела развоју Универзитета и његовом позицирању као респектибилне високошколске установе у региону Семберије, а и шире. Доказ томе су и студенти из Црне Горе, који су у разговору са Комисијом само потврдили мишљење Комисије да Универзитет може пружити студентима образовање које задовољава њихове потребе за образовањем, али и научноистраживачки рад што ће се детаљније образложити кроз сљедеће критеријуме.

Одлуком Сената Универзитета 2019. године усвојена је нова стратегија Универзитета за период 2020-2026. година. Новом стратегијом поново је урађена SWOT анализа, која је дефинисала нове кључне изазове и могућности Универзитета. Комисија посебну вриједност нове Стратегије види у предефинисаним стратешким циљевима на страници 19. Стратегије, која акценат будућег дјеловања Универзитета ставља на: сталну ревизију квалитета студијских програма, увођење нових студијских програма, побољшање обима и квалитета научно-истраживачког рада, увођење аспекта међународне сарадње, проширење капацитета за обављање студентске праксе, проширење фонда. На основу разговора са свим кључним актерима током три дана посјете, Комисија се увјерила да Универзитет посједује све материјално-техничке, људске, финансијске и организационе услове за увођење нових студијских програма.

Осим тога, новом Стратегијом много детаљније су разрађени циљеви Универзитета у односу на претходну Стратегију, са много већим бројем индикатора за њихово праћење. Комисија је мишљења да ће због јасније дефинисаних циљева и индикатора, остварење стратешких циљева бити много лакше остварити, а прописане индикаторе лакше контролисати и унапређивати. Комисија сматра да нова Стратегија Универзитета омогућава развој Универзитета и остварење визије и мисије Универзитета.

Нова Стратегија садржи и Акциони план за реализацију постављених циљева, који је дат као посљедње XIII поглавље нове Стратегије, са табеларним приказима индикатора степена реализације стратешких циљева, а који садржи и опис задатака, особе задужене за реализацију као и рокове реализације. Увидом у Акциони план Комисија је увидјела да се реализација појединих активности проводи континуирано, мада се за исте могу прописати одговарајући рокови. Као примјер Комисија наводи поступак увођења нових лиценцираних програма у којем би требало одредити мјерљив рок за провођење, без обзира на све препреке које се могу појавити у његовој реализацији.

Као додатак Стратегији развоја универзитета дат је Акциони план за реализацију циљева (стр 26.-38.). Овдје су наведене одговорности за остварење циљева и подциљева. Међутим, у документу није дефинисан начин за надзор над реализацијом постављених циљева и оцјени степена остварења постављених индикатора квалитета. У Правилнику о изради стратегије универзитета (члан 7-8) наведено је „за реализацију стратешких циљева, односно акционог плана прати Комисија за

обезбјеђење квалитета, о томе сачињава годишњи извјештај са препорукама и доставља их Сенату Универзитета“, који усваја извјештаје.

Праћење ефеката

Поред интерних органа Универзитета, у праћење реализације зацртаних стратешких и оперативних циљева, били су укључени и представници заинтересованих страна. У периоду 2013.-2019. година рађени су извјештаји о реализацији стратешких циљева, те су стратешки циљеви били и незнатно ревидирани, а све у циљу остваривања постављеног нивоа квалитета. Све ово је видљиво из одлука о усвајању извјештаја о реализацији стратешких циљева за период 2013.-2019. година (**Докази 1.-7.**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Већина постављених циљева се новом Стратегијом већ почиње остваривати. Докази истог су властита издавачка дјелатност у 2020. години доступна на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <http://www.ubn.rs.ba/planovi-i-izvjestaji> набављена библиотекарска грађа у последње три године доступна на сљедећем линку <http://www.ubn.rs.ba/analiza-novonabavljene-literature>, постојећа опрема набављена за научно истраживачки рад (**Доказ 8.-9.**)

Мишљење

Комисија је мишљења да су поједини аспекти нових циљева већ почели да се остварују, јер је у контакту са менаџментом Универзитета, студентима, представницима локалне заједнице, привредницима у региону, те обиласком Универзитета, Комисија дошла до сазнања да се већина постављених циљева новом Стратегијом већ почиње остваривати.

Добре стране:

- Универзитет има Правилник о изради стратегија Универзитета "Бијељина", на основу којег се проводи процедура израде, ревизије и примјене Стратегије развоја универзитета.
- Универзитет има усвојену Стратегију развоја за период 2020-2026, која представља надоградњу Стратегије за период 2013-2019.
- Стратегија обухвата сљедеће области: побољшање квалитета, повећање броја уписаних студената, обезбјеђење компетентности и квалитета наставника и сарадника, научно-истраживачки рад, сарадња са заинтересованим странама итд.
- У Стратегији су постављени стратешки циљеви и Акциони план.
- Универзитет посједује све материјално-техничке, људске, финансијске и организационе услове за реализацију Стратегије.

Слабе стране:

- у документу Акциони план за реализацију циљева није дефинисан начин за надзор над реализацијом постављених циљева и оцјени степена остварења постављених индикатора квалитета
- у документу Акциони план за реализацију циљева нису одређени рокови за реализацију

Препоруке за унапређење:

- Циљеви научно-истраживачког рада и међународне сарадње требали би бити раздвојени, будући да су исти кључни елементи будућег развоја Универзитета, а што је потврђено и припремљеном Стратегијом интернационализације Универзитета.
- Будући да је Универзитет својим људским и материјалним капацитетима у потпуности спреман за увођење нових студијских програма, Универзитет је као посебан циљ требао поставити увођење нових студијских програма, те одредити кључне препреке за њихово увођење.
- Рокови за провођење појединих активности из Акционог плана нове Стратегије требају бити јасно дефинисани, у консултацији са свим заинтересованим странама.
- Приликом израде нових стратегија укључити и институције из области високог образовања, на већим нивоима.

T.1.3

Критеријум 1.3) високошколска установа има формално дефинисану и јавно доступну политику и процедуре за унутрашње обезбеђивање квалитета, које обухватају и јасне одговорности. Те процедуре су у складу са стратегијом високошколске установе.

Анализа стања

Планирање

Политика осигурања квалитета званично је ступила на снагу усвојеном *Политиком квалитета Универзитета Бијељина* од 15.05.2013. године ((Број: 02-694-1 /13) доступној на веб страници Универзитета (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Politika_kvaliteta_UBN.pdf).

Провођење

Политика квалитета заснована је на мисији и визији Универзитета, стратешким циљевима односно темељним принципима Болоњског процеса заснованог на резултатима учења, односно компетенцијама. Политика квалитета донесена је на приједлог Сената Универзитета о именовању радне групе за израду политике квалитета (**Доказ 9.1**).

Заједно са Политиком квалитета у мају 2013. године усвојен је и Правилник о обезбеђивању квалитета, који представља кључни проведбени акт којим се у функционисање универзитета уводи систем обезбеђења квалитета, који је такође доступан на веб страници Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_obezbjedjenju_kvaliteta.pdf). Предметним Правилником утврђене су области обезбеђења квалитета: студијски програми, наставни процес, научноистраживачки и стручни рад, наставници и сарадници, уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси, управљање високошколском установом и ненаставна подршка, простор и опрема, финансирање, улога студената у самовредновању и провјери квалитета, системско праћење и периодична провјера квалитета, јавност у раду.

Правилником су дефинисани и циљеви успостављања система обезбеђивања квалитета, дужности, корисници система за обезбеђивање квалитета, субјекти у процесу обезбеђивања квалитета, поступак самовредновања и оцјене квалитета. Такође, предметним Правилником утврђени су субјекти за обезбеђење квалитета, односно Комисија за обезбеђење квалитета, Одбор за обезбеђење квалитета те координатор на нивоу Универзитета и организационих јединица Универзитета.

Сенат Универзитета је у августу 2020. године донио нови Правилник о обезбеђењу квалитета (Број: 02-3322-3/20), усклађен са Законом о високом образовању Републике Српске (Службени

гласник РС, број 67/20) и Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске (Службени гласник РС, број 67/20) доступан на веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Kvalitet/1.pravilnik_o_obezbjedjenu_kvaliteta.pdf.

Новим Правилником у Комисију за квалитет укључени су сви проректори, координатори за обезбјеђивање квалитета, те представник студената са сваког студијског програма. Такође, проширене су надлежности Комисије за квалитет.

Комисија је мишљења да ће измјене Правилника о обезбјеђењу квалитета утицати на унапређење система осигурања квалитета на Универзитету, те у потпуности подржава настојања Универзитета да унаприједи постојећи систем. Надаље, Комисија је након обављених разговора са управљачким структурама Универзитета, члановима Комисије за квалитет, Одбора за квалитет и посебно студентима, установила да систем обезбјеђења квалитета у потпуности функционише, да су студенти активно укључени у све управљачке структуре, да студенти не дјелују самостално него договорно путем студентског парламента, те да су измјене студијских програма дијелом резултат проактивног дјеловања студената (**Доказ 10.-11.**).

Увидом у сајт универзитета може се видјети актуелно руководство универзитета и састав Сената и Управног одбора. Функцију в.д ректора обавља Љиљана Томић (<http://www.ubn.rs.ba/team-grid>), Сенат (<http://www.ubn.rs.ba/senat-univerziteta>) и Управни одбор (<http://www.ubn.rs.ba/upravni-odbor-univerziteta>) су формиран у складу са Законом о високом образовању (2019 године).

У складу са успостављеном визијом и мисијом, те циљевима и политиком квалитета, Универзитет је одређен да стално и систематски ради на унапређењу система управљања квалитетом и свих области обезбјеђења квалитета, те је годину дана након усвојене политике обезбјеђења система квалитета и правилника о обезбјеђењу квалитета, у јуну 2014. године, Сенат Универзитета донио Стратегију за обезбјеђење квалитета (**Доказ 11.1**), која је доступна на веб страници Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_osiguranja_kvaliteta.pdf).

Увидом у предметну Стратегију, која је усвојена за период од шест година видљиво је да, иако Стратегија има све кључне елементе који обезбјеђују квалитет на Универзитету, усклађене са свим другим документима Универзитета, иста не садржи Акциони план за реализацију Стратегије за обезбјеђење квалитета и не даје јасне смјернице њене имплементације на Универзитету.

У децембру 2019. године Сенат Универзитет је донио нову Стратегију обезбјеђења квалитета на Универзитету (Број: 02-3188-6/19), заједно са Акционим планом за реализацију циљева Стратегије обезбјеђења квалитета која је такође доступна на веб страници Универзитета на сљедећем линку: http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_osiguranja_kvaliteta.pdf

Увидом у Нову Стратегију обезбјеђења квалитета видљиво је да су унапређени циљеви нове Стратегије, што посебно укључује континуирано спровођење поступака самовредновања, утврђивање фактора који утичу на обезбјеђење квалитета кључних процеса, остваривање интеракције односно јединства образовног и научно истраживачког рада, укљученост свог особља у интерни систем обезбјеђивања квалитета, активно учешће студената, његовање културе квалитета и обезбјеђење јавности у раду.

У дијелу који се односи на екстерну контролу квалитета, као и претходном стратегијом, предвиђена је само спољашња провјера квалитета на начин утврђен Оквирним законом о високом образовању у Босни и Херцеговини, Законом о високом образовању Републике Српске и Критеријумима за акредитацију високошколских установа у Босни и Херцеговини и Републици Српској. Остали,

евентуално могући облици екстерне провјере система обезбјеђења квалитета нису предвиђени. Комисија је мишљења да вањска контрола квалитета од партнерских високошколских установа у земљи и региону може побољшати извршност Универзитета и унаприједити поједине процесе.

Праћење ефеката

У складу са свим стратешким документима система осигурања квалитета Универзитет је урадио три самовалуацијска извјештаја и то: Извјештај о самовредновању Универзитета у Бијељини 2013-2016. година, Извјештај о самовредновању Универзитета у Бијељини 2016-2018. година, те Извјештај о самовредновању Универзитета у Бијељини за 2019. годину. Извјештаји су доступни на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <https://www.ubn.rs.ba/samovrednovanje>. Увидом у наведене извјештаје, Комисија је утврдила да исти садрже анализу свих критеријума система обезбјеђења квалитета, али исто тако да извјештаји нису хронолошки слиједили критеријуме за акредитацију високошколских установа. Извјештаји о поступку обезбјеђења квалитета на Сенату (http://www.ubn.rs.ba/sites/default/files/Kvalitet/Odluka_o_usvajanju_izvjestaja_o_bezb.kvaliteta_18-19.pdf).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Комисија је мишљења да усвојена стратегија за период 2020.-2026. задовољава све аспекте дугорочног развоја Универзитета, а што ће се показати у наредном периоду. Комисија посебно подржава Акциони план за реализацију циљева нове Стратегије обезбјеђења квалитета са јасно дефинисаним индикаторима, описаним активностима, одговорним особама за њихову реализацију, те роковима за извршење.

Мишљење

На основу изложеног Комисија је мишљења да Универзитет има јасно доступну политику и процедуре за унутрашње обезбјеђење квалитета, да је особље Универзитета свјесно важности система обезбјеђења квалитета за реализацију мисије и визије Универзитета, да су у све процесе активно укључени студенти и локална заједница, те Комисија даје пуну подршку Универзитету за даљи развој система обезбјеђења квалитета, јер постоји много простора за даљи развој и напредак Универзитета.

Добре стране:

- Универзитет има усвојене документе Политика квалитета, Правилник о обезбјеђењу квалитета у којима су јасно дефинисани поступци унутрашњег обезбјеђења квалитета. У Правилнику су дефинисане улога, одговорности и надлежности органа Универзитета (Управни одбор, Сенат и ННВ-а), тијела одговорна за праћење, њихове надлежности, начин рада, поступак самовредновања и оцјена квалитета. За оперативно провођење унутрашњег обезбјеђења квалитета су задужени Комисија и Одбор за обезбјеђење квалитета чије су надлежности, такође, дефинисане у Правилнику.
- Универзитет континуирано ради на унапређењу докумената у области обезбјеђења квалитета (нова Стратегија обезбјеђења квалитета, нови Правилник о обезбјеђењу квалитета)
- Универзитет редовно проводи поступке самовредновања (извјештаји за 2013-2016, 2016-2018, 2019. годину)
- Универзитет усваја Извјештаје о поступку обезбјеђења квалитета на сједницама Сената
- Приликом самовредновања врше се консултације са вањским заинтересованим странама (локална заједница, болница Свети Врачеви, Дом здравља Бијељина, Завод за запошљавање,

представници привреде), прикупљају се и анализирају релевантни подаци који се односе на студенте, наставнике и остале ресурсе.

- Систем унутрашњег обезбјеђења квалитета је усмјерен ка пружању подршке наставном процесу, управљачким функцијама, доприносу друштву и научно-истраживачком раду, а што је подржано оснивањем центара за међународну сарадњу, издавачку дјелатност и континуирану едукацију.

Слабе стране:

- Стратегија интернационализације 2020-2026 постоји (усвојена 5.8.2020. године), међутим морају се интензивирати активности на имплементацији ове Стратегије.

Препоруке за унапређење:

- *Иако не постоји законска обавеза да се самовредновање Универзитета ради годишње, због остварења свих предвиђених циљева, Комисија препоручује да универзитет сваке године проводи поступак самовредновања и да на основу њега врши ревидирање свих других докумената и планира будуће активности.*
- *Извјештај о самовредновању требао би бити конципиран да у потпуности слиједи критеријуме за акредитацију високошколских установа и студијских програма те да буде садржајнији.*
- *У циљу повећања изврности Универзитета, у свим документима система обезбјеђења квалитета, као и осталим стратешким документима, предвидјети друге механизме екстерног система обезбјеђења квалитета као што је "peer review" са партнерских високошколских установа у земљи и региону.*
- *У свим стратешким документима и документима система обезбјеђења квалитета размотрити могућност раздвајања индикатора система обезбјеђења квалитета који се односе Универзитет у цјелини од индикатора система обезбјеђења квалитета који се односе на ниво организацијских јединица, те исте надзирати и давати приједлоге за побољшање.*

T.1.4

Критеријум 1.4) унутрашње обезбјеђење квалитета користи мишљења унутрашњих и спољашњих заинтересованих страна, те податке из информационаих и система за праћење и евалуације.

Анализа стања

Планирање

Унутрашње обезбјеђење квалитета заснива се на примјени следећих аката: Политика квалитета, Правилник о обезбјеђењу квалитета, Правилник о вредновању наставног особља и процеса рада, Процедура за праћење и мјерење задовољства корисника услуга, Упуство за анкетање итд. (сви акти се налазе на сајту <http://www.ubn.rs.ba/propisi>). У Процедури за праћење и мјерење задовољства корисника услуга дефинисани су поступци анкетања и методологија анализе и интерпретације података добијених анкетањем. Анкетање за прикупљање мишљења обухвата: редовне студенте, алумни, студенте који су одустали од даљег студирања, запослене на Универзитету, послодавце који запошљавају дипломиране студенте Универзитета и друге кориснике. У Упуству за анкетање детаљно су описане радње током и после анкетања, начин попуњавања образаца.

Комисија за обезбјеђење квалитета усваја план спровођења анкета и анализе квалитета на универзитету
(http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Kvalitet/5.godisnji_plan_anketnog_vrednovanja_i_analiza.pdf).

Провођење

Комисија је током три дана посјете, кроз разговоре са руководством универзитета, академским и другим особљем Универзитета, студентима, дипломантима/алумнистима, локалном заједницом, представницима привреде, завода за запошљавање, дошла до сазнања да Универзитет знатну пажњу посвећује мишљењу локалне заједнице и свих других заинтересованих страна у сврху система обезбјеђивања квалитета, те њихово мишљење користи током израде/ревизије планских и других докумената. Све процедуре су у складу са стратегијом и другим кључним документима Универзитета.

Праћење ефеката

У разговору са руководством и академским особљем Универзитета Комисија је дошла до сазнања да се сви захтјеви процесуирају на начин да се раде анализе по свим појединачним критеријумима за акредитацију, анализе везане за уписну политику и наставни процес, анализе за наставно и ненаставно особље, анализе физичких ресурса, доноси се финансијски план улагања средстава из добити, анализа управљања информацијама, анализа научноистраживачког рада и анализа алумниста. Примјерице, сваке године анкетају се студенти који су одустали од даљег школовања, анкета студената о задовољству административним особљем и анкета студената о квалитету наставног процеса (**Докази 12.-14.**). Као додатни доказ, од великог броја различитих проведених анализа, које је Комисија имала на увид, Комисија прилаже Извјештај о анкетном вредновању послодаваца о запосленима који су завршили студије, те Одлуку Сената о спроведеним анализама (**Докази 15.-16.**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија посебно цијени искрено настојање Универзитета да одговори на све оправдане захтјеве унутарњих и вањских заинтересованих страна, а што ће се потврдити кроз анализу свих критеријума акредитације високошколске установе. Иако су сазнања о свим процесима на Универзитету од битног значаја за даљи рад Универзитета Комисија је мишљења да анкете треба систематизовати и прилагодити систему обезбјеђења квалитета.

Комисија такође поздравља увођење информацијског система на Универзитету који ће свакако као значај информациони алат омогућити генерисање неопходних статистичких анализа свих вањских и интерних заинтересованих страна за даљи развој и напредак високошколске установе. За даље ажурирање и развој информационог система и веб странице Универзитета у посљедној години запослен је информатичар (**Доказ 48.**).

Добре стране:

- Универзитет посједује документе који дефинишу поступке унутрашњег обезбјеђења квалитета
- Универзитет редовно проводи поступке прикупљања мишљења заинтересованих страна о квалитету на универзитету (локална заједница, болница Свети Врачеви, Дом здравља

Бијељина, Завод за запошљавање, представници привреде), при чему се прикупљају и анализирају релевантни подаци који се односе на студенте, наставнике и остале ресурсе.

- Универзитет користи постојеће информационе алате и алате доступне на интернету за обраду података везаних за квалитет рада (подаци који се односе на студенте, наставно и ненаставно особље, материјалне ресурсе).

Слабе стране:

- Недостају подаци о проведеним корективним мјерама и унапређењима на основу информација добијених кроз анкете.

Препоруке за унапређење:

- *Комисија поздравља велики број различитих анкета којим се користи мишљење унутрашњих и спољашњих заинтересованих сматра, али препоручује да се дефинишу кључни индикатори система обезбјеђења квалитета који ће се системски процесуирати кроз информациони систем.*
- *Развијати информациони систем, по потреби уложити и додатна финансијска средства за његов развој, у циљу омогућавања различитих анализа неопходних за систем осигурања квалитета.*

T.1.5

Критеријум 1.5) систем унутрашњег обезбјеђивања квалитета је усмјерен ка сталном унапређењу високошколске установе и пружа подршку побољшању наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприносу развоју друштва и управљачким и административним процесима.

Анализа стања

Планирање

Правни основ за провођење овог критеријума Универзитет Бијељина је поставио у Стратегије обезбјеђења квалитета 2020.-2026. (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/strategija_obezbjedjenja_kvaliteta.pdf) и Правилнику о обезбјеђењу квалитета (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Kvalitet/1.pravilnik_o_obezbjedjenu_kvaliteta.pdf).

Провођење

Као резултат сталног унапређења система обезбјеђења квалитета, Управни одбор Универзитета, на приједлог Сената Универзитета, формирао је одговарајуће центре као подорганизационе јединице Универзитета (Докази 17. и 17.1). Тако су формиран Центар за истраживачку дјелатност, Центар за међународну сарадњу и Центар за континуирану едукацију. Више информација о оснивању и начину рада центара може се пронаћи на веб страници Универзитета у посебној категорији хоризонталног менија назива "ЦЕНТРИ" (сајт <http://www.ubn.rs.ba/centri>). Усвојени су документи који дефинишу оснивање и рад центара, усвојени њихови планови рада. Формирани центри раде кратко, те се ефекти њиховог рада очекују у наредном периоду. Комисија је мишљења да ће рад ових центара свакако допринијети унапређењу рада високошколске установе и задовољење потреба друштва.

Међународна сарадња на Универзитету „Бијељина“ се одвија кроз рад Центра за међународну сарадњу (сајт <http://www.ubn.rs.ba/centar-za-medunarodnu-saradnju>). Основни пропис на основу којег ради Центар је Правилник о међународној сарадњи (Одлука Сената Број: 02-1674-1/15, од 03.07.2015; сајт http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_medjunarodnoj_saradnji.pdf).

Поред тога, усвојен је документ „Правци и циљеви развоја међународне сарадње на универзитету“ (усвојеном на Сенату број: 03-1594-1/15 од 02.06.2015.). Овим настојањима ће допринијети усвојена Стратегија интернационализације Универзитета „Бијељина“ 2020-2026 (Број: 02-3322-14/20), планови везани за мобилност и укључење у међународне пројекте, те интензивирање стручних активности у циљу пружања савјета и помоћи привреди, друштвеној заједници и становништу.

Комисија је након тродневног боравка на Универзитету, мишљења да постојећа организација Универзитета у којој постоји синергија између Комисије за квалитет, Одбора за квалитет, координатора на нивоу Универзитета и организационих јединица Универзитета, омогућава стално унапређење високошколске установе, а да посебно доприноси развоју друштва. Међутим увидом у надлежности Комисије и Одбора за квалитет, Комисија је мишљења да су поједине надлежности Комисије и Одбора преамбициозно постављени и сувише обухватни чиме се поставља питање њихове стварне ефикасности. Примјерице једна од надлежности Одбора за квалитет је организовање семинара из области система обезбјеђења квалитета, али Комисија није могла стећи утисак да се овоме придаје посебна пажња.

У протеклом периоду Универзитет је организовао четири научне конференције (<http://www.ubn.rs.ba/konferencije>), организовао Психолошко савјетовалиште, кроз које пружа услуге савјетовања за становништво локалне заједнице и региона, посебно ученика средњих школа и тиме даје свој допринос развоју друштва и заједнице у којој ради (<https://sav.ubn.rs.ba/>).

Праћење ефеката

Самовредновање високошколске установе извршено је три пута, први пут за период 2013-2016. година, други пут за период 2016-2018. година и трећи у 2019. години.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

С обзиром на тренутни број организационих јединица и студијских програма, а након тродневног боравка на установи, Комисија је мишљења да тренутни систем обезбјеђења квалитета осигурава претпоставке за развој и напредак високошколске установе, те пружа подршку побољшању наставног процеса, истраживачког рада, доприноси развоју друштва, те управљачким и административним процесима.

Добре стране:

- Систем унутрашњег обезбјеђења квалитета је усмјерен ка пружању подршке наставном процесу, управљачким функцијама, доприносу друштву и научно-истраживачком раду, а што је подржано оснивањем три центара у области међународне сарадње, издавачке дјелатности и континуиране едукације.
- Усвојена је Стратегија интернационализације 2020-2026 (Број: 02-3322-14/20)
- Одржавају се научне и стручне конференције
- Кроз Психолошко савјетовалиште пружају се услуге савјетовања становништву, посебно ученицима средњих школа.

Слабе стране:

- Недовољна мобилност наставника и студената у програму Erasmus+ и другим европским програмима.
- Недовољно учешће у међународним научно-истраживачким пројектима.

Препоруке за унапређење:

- Самоевалуацијски извјештаји као и сви други кључни стратешки и развојни документи требали би бити разматрани и усвојени од Сената Универзитета.
- У поступку самовредновања развити посебне обрасце за академско особље, административно особље, студенте, студијске програме, универзитет, организационе јединице, катедре.
- У циљу сталног унапређења Универзитета, креирати Акционе планове Комисије за квалитет и Одбора за квалитет.
- Интензивирати активности на имплементацији Стратегије интернационализације.
- Редовно анализирати годишње извјештаје о раду центара.

Т.1.6

Критеријум 1.6) високошколска установа има стратегију за међународне аспекте рада која је усклађена са стратегијом установе и у којој је дат преглед њених међународних активности као што су међународни пројекти, билатерални споразуми, заједнички програми, итд.

Анализа стања

Планирање

Универзитет је Одлуком Сената (**Доказ 17.**) из јуна 2015. године донио Одлуку о формирању Центра за међународну сарадњу. Информације о раду Центра доступне су на веб страници Универзитета у категорији "Центри". Рад Центра дефинисан је Правилником о међународној сарадњи који је доступан на веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_medjunarodnoj_saradnji.pdf те Правци и циљеви развоја Међународне сарадње, доступан на сљедећем линку http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Pravci_i_ciljevi_razvoja_medjunarodne_saradnje.pdf.

Од остварене међународне сарадње посебно је значајан Споразум са Психолошким савјетовалиштем Универзитета у Нишу, гдје се врши размјена студената два Универзитета на студијском програму психологије, а студенти су учествовали у четири студентске међународне конференције чији је табеларни приказ дат на страници 26. Извјештаја о самовредновању.

Такође, закључен је већи број билатералних споразума (у вријеме посјете универзитету било је потписано 59 споразума), путем којих су реализовани различити видови академских активности. Листа потписаних међународних споразума доступна је на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <https://www.ubn.rs.ba/bilateralni-sporazumi>.

Везано за *Erasmus+ Capacity Building* програме, Универзитет је дио конзорција са 4 јавна универзитета у Босни и Херцеговини, те пројектним партнерима из Црне Горе, Холандије, Румуније, Србије и Словеније, чији је циљ увођење информацијских и комуникациских технологија у пољопривредну производњу. Више информација о пројекту може се добити на званичној веб страници пројекта <http://viralerasmus.org>.

Праћење ефеката

Уважавајући значај међународне сарадње Сенат Универзитет је у августу 2020. године усвојио Стратегију интернационализације Универзитета Бијељина 2020.-2026. година

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/strategija_internacionalizacije.pdf.

Стратегија интернационализације садржи све кључне аспекте интернационализације, односно стратешке циљеве интернационализације, стратешко позиционирање, међународну сарадњу, билатералне и мултилатеране споразуме о сарадњи, стратешка партнерства, умрежавање, друштвени и грађански ангажман у процесу интернационализације. Стратегијом је предвиђена израда Акционог плана за интернационализацију Универзитета, који у наредном периоду треба донијети Сенат Универзитета.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Као један од кључних предуслова интернационализације Универзитета, поставиће се питање познавања страних језика, посебно енглеског језика. Због тога је Комисија обавила значајан број разговора са наставним особљем и студентима у вези знања језика. Комисија је утврдила да су студенти на пољопривредном факултету, на оба студијска програма са оскудним знањем енглеског језика што такође може бити препрека за мобилност. Такође потребна је додатна едукација наставног особља Универзитета у вези са стручним енглеским из одговарајућих научних области. Свему овоме треба да се посвети посебна пажња у наредном периоду.

Иако је Универзитет дјеловао интернационално од самог почетка свог оснивања, права студентска и академска размјена у оквиру Erasmus+ програма није у потпуности остварена. У разговору са руководством и академским особљем Универзитета, Комисија је информисана да је кључни проблем Erasmus+ мобилности непостојање акредитације Универзитета, те ће добијање акредитације бити отклоњена кључна препрека интернационализације и међународне сарадње Универзитета. Такође у разговору са студентима Комисија је дошла до сазнања да студенти нису довољно упознати о могућностима која пружа међународна сарадња кроз Erasmus+ програм.

Мишљење

Током тродневног боравка на Универзитету, Комисија је посебну пажњу посветила аспекту међународне сарадње Универзитета. У разговору са менаџментом, академским особљем, студентима Комисија је дошла до сазнања да се овај сегмент рада Универзитета може значајно унаприједити, посебно што се Комисија увјерила да високошколска установа својим институционалним капацитетима има све услове за напредак у овој области. Универзитет је свјестан да интернационализација Универзитета представља један од кључних фактора даљег развоја Универзитета и његове видљивости у Босни и Херцеговини, али и у иностранству. Географски положај Универзитета је један од гараната успјешне интернационализације.

Добре стране:

- Универзитет има усвојену Стратегију интернационализације, Правилником о међународној сарадњи, документ Правци и циљеви развоја међународне сарадње и друге релевантне документе
- Универзитет је формирао Центар за међународну сарадњу
- Универзитет има потписаних 59 билатералних споразума
- Постоје одређене форме комуникације са другим високошколским институцијама у области научно-истраживачког рада и одређени видови научне и стручне посјете
- Руководство Универзитета, запослени и студенти су свјесни значаја међународне и међууниверзитетске сарадње и одлучни су да усвојену стратегију и планове реализују

Слабе стране:

- Недовољно учешће у пројектима интернационализације (Erasmus+ и слично)
- Нису јасно дефинисани индикатори интернационализације, а што би се требало урадити Акционим планом

Препоруке за унапређење:

- *Формирати канцеларију за међународну сарадњу на високошколској установи, у складу са финансијским средствима размотрити могућност запослења више од једне особе или ангажовати активније студенте,*
- *Кроз предвиђени Акциони план за интернационализацију Универзитета, дефинисати индикаторе интернационализације, активности њиховог праћења, одговорне особе/органа за имплементацију активности као и рокове имплементације,*
- *У изради Акционог плана, а посебно индикатора интернационализације, користити Модел интернационализације развијен кроз структурални Erasmus+ пројекат за Босну и Херцеговину Јачање интернационализације високог образовања у БиХ (STINT пројект - <http://stint-project.net/>),*
- *Кроз предвиђени Акциони план интернационализације разрадити план обавезне континуиране обуке наставног и административног особља те студената у области стицања нових знања енглеског језика,*
- *Због језичких баријера у наредном периоду започети са тражењем стратешких партнера у БиХ и региону и аплицирати у позивима Европске комисије (Erasmus+ или слични програми) за заједничке студијске програме са партнерским установама у Босни и Херцеговини и региону.*
- *Достављати апликације за Erasmus+ кредитну мобилност кроз ICM компоненту али и побољшавати извршност Универзитета кроз апликације Jean Monnet компоненте.*
- *На Универзитету у сарадњи са надлежним институцијама из области високог образовања организовати ERASMUS+ дане или друге догађаје којима се подиже свијест студената и академског особља о значају и могућностима мобилности.*

КРИТЕРИЈУМ 1. Политика обезбјеђења квалитета

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ

III

A.2 Израда и одобравање програма

Захтјеви ESG стандарда 1.2 и РС/БиХ критеријума Т.2.1, Т.2.2

T.2.1.

Критеријум 2.1) високошколска установа има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма које су у складу са стратегијом високошколске установе.

Анализа стања

Планирање

Универзитет има успостављене процедуре за креирање и усвајање студијских програма. Начин успостављања студијских програма дефинисан је Правилником о доношењу измјени и допуни студијских програма из јуна 2014. године. Поменути Правилником дефинисано је да поступак израде новог студијског програма започиње елаборатом оправданости покретања студијског програма који се након усвајања од стране Сената Универзитета доставља надлежном Министарству Републике Српске за добијање дозволе за извођење студијског програма (лиценцирање). Поменути документ може се пронаћи на званичној веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti у категорији „СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ“. Детаљан опис поступака за обезбјеђење квалитета студијских програма (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Procedure_za_obezbjedjenje_kvaliteta_studijских_programa_Univerzitet%D0%B0_Bijeljina.pdf), и поступака током иновирања студијских програма дат је у одговарајућим процедурама усвојеним на сједници Сената 05.08.2020. године (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Procedure_za_preispitivanje_i_inoviranje_studijских_programa_Univerziteta.pdf).

Провођење

На основу иницијатива алумнија, привреде, Студентског парламента и Комисије за обезбјеђење квалитета, наставно-научна вијећа проводе анализе за ревизију студијских програма и предлажу Сенату на усвајање. Комисија за квалитет припрема Извјештај о спроведеним анализама са препорукама и на крају године доставља Сенату ради усвајања (**Доказ 18**).

Током утврђивања потреба за креирање нових и иновирање студијских програма Универзитет обавља широке консултације, а одлуке доноси на основу потребе тржишта рада (запошљивост) и потребе локалне заједнице (доказ је низ записника са састанака представника универзитета са заинтересованим странама, који се налазе у архиви Агенције). Поред тога, рађене су анализе упоредивости студијских програма са сличним студијским програмима у региону и Европи (доказ су елаборати за формирање студијских програма, који се налазе у архиви Агенције). Детаљан начин лиценцирања студијских програма садржан је на страницама 30. и 31. Самоевалуацијског извјештаја. Универзитет је до сада лиценцирао 5 студијских програма из три научне области/поља односно пољопривреде, фармације и здравства. Студијски програми лиценцирани су од Министарства просвјете и културе Републике Српске, а основне информације о истим налазе се на веб страници Министарства за научнотехнолошки развој високо образовање и информационо друштво Републике Српске, који је од 2018. године надлежно за високо образовање (страница 10) (<https://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mnk/Documents/I%20ciklus%2011%202018.pdf>).

Развој студијских програма и њихов садржај у складу је са кључним циљевима Стратегије развоја Универзитета, а односи се на повећање ефикасности студирања и побољшање квалитета студијских програма, наставног процеса и услова рада. Анализом и осталих стратешких и докумената система обезбјеђења квалитета, Комисија је утврдила усклађеност развоја студијских програма са кључним циљевима којима се постиже изврност Универзитета.

Праћење ефеката

На основу разговора са студентима и представницима локалне заједнице и привреде Комисија је мишљења да су кључни излазни резултати учења, односно знања вјештине и компетенције, усклађене са потребама тржишта рада (**Доказ 18.**), а што се потврђује олакшаном запошљивошћу студената, што довољно говори о квалитету студијских програма. Нпр. у разговору са представником Службе за запошљавање, а према посљедњим расположивим подацима број незапослених особа, са стеченим квалификацијама за свих пет студијских програма у граду Бијељини је минималан (**Доказ:18.1**).

Такође, у разговору са студентима свих студијских година, Комисија је мишљења да студенти већ показују изврност која претпостављено највећим дијелом може бити резултат квалитета студијских програма, а једним дијелом и квалитетом наставног особља. Ово је генерално запажање Комисије које се односи на већину студената са којима је Комисија обавила разговоре (25 студената).

У разговору са руководством Универзитета, као једина пријетња која се може појавити у наредном периоду односи се на примјену новог Закона о високом образовању (Службени гласник Републике Српске 67/20) у дијелу који се односи на обавезу да сваки Универзитет изводи 10 студијских програма, односно обавезу да универзитет до 2023. године, мора увести нових 5 студијских програма. Руководство изражава бојазност да би због јасно препознате изврности Универзитета, аспект конкурентности Универзитета у односу на друге високошколске установе могао бити препрека одобравању 5 нових студијских програма. У случају неодобравања, једна од опција било спајање са другим Универзитетима, а што би могло довести до смањења изврности Универзитета.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Током боравка Комисије и разговора са свим кључним актерима, Комисија је мишљења да постоји изузетна потреба за новим студијским програмима посебно на студијским програмима другог и трећег циклуса, а да Универзитет већ има све претпоставке за њихово увођење и извођење.

Добре стране:

- Универзитет је усвојио и примјењује правилнике и процедуре које се односе на усвајање и измјене студијских програма (Правилник о доношењу, измјени и допуни студијских програма из 2014. године, Процедуре за обезбјеђење квалитета студијских програма и Процедуре за преиспитивање и иновирање студијских програма.
- Развој студијских програма и њихов садржај усклађени су са кључним циљевима Стратегије развоја Универзитета.
- Постоји усклађеност поступака током развоја студијских програма са кључним циљевима којима се постиже изврност Универзитета.
- Евидентно је задовољство садашњих студената и алумни студената са нивоом знања које стичу током реализације студијских програма.
- Послодавци су задовољни знањем и вјештинама студената које су запослили.

- Студијски програми су усклађени са захтјевима Болоњског процеса по исходима учења.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Наставити стално ревидовати постојеће студијске програме према постојећим прописима и радити на увођењу нових, а према потребама тржишта рада,*
- *Обавити консултације са надлежним институцијама у Републици Српској у вези подршке Универзитету за самостално увођење минимално 5 нових студијских програма,*
- *Урадити промотивну кампању о Универзитету као кључном фактору развоја локалне заједнице и останка становништва на подручју Семберије,*
- *Започети са изработом елабората нових студијских програма,*
- *Увести студијске програме другог и трећег циклуса.*

T.2. 2.

Критеријум 2.2) високошколска установа има успостављене процедуре којима осигурава да су планирани исходи учења и коришћење система кредита изражених кроз ЕЦТС бодове у складу са важећим квалификационим оквиром, да се примјењују на све студијске програме, те да су предвиђене прилике за стицања знања и вјештина ван установе.

Анализа стања

Планирање

Комисија је утврдила да сви студијски програми имају јасно дефинисане резултате учења у потпуности усклађене са генеричким дескрипторима у складу са Одлуком о усвајању Основа квалификационог оквира у Босни и Херцеговини и свеобухватних оквира, односно Европског квалификационог оквира за цјеложивотно учење (EQF LLL) и Квалификационог оквира Европског простора високог образовања (QF EHEA).

Провођење

На Универзитету се изводи пет студијских програма, тако да овај мали број студијских програма омогућује Универзитету потпуну посвећеност усклађивања резултата учења сваког појединачног студијског програма са генеричким дескрипторима у Босни и Херцеговини и европским свеобухватним оквирима. Студијски програми који се изводе су:

- Фармација, интегрисани студијски програм првог и другог циклуса на Фармацеутском Факултету у трајању од 5 година ии остварених 300 ЕЦТС,
- Сестринство, студијски програм првог циклуса на Факултету здравствених студија у трајању од три године и остварени 180 ЕЦТС,
- Психологија, студијски програм првог циклуса на Факултету за Психологију, у трајању од 4 године и остварених 240 ЕЦТС,
- Пољопривредна производња, студијски програм првог циклуса на Пољопривредном факултету у трајању од 4 године и остварених 240 ЕЦТС,
- Агроекономија, студијски програм првог циклуса на Пољопривредном факултету у трајању од 4 године и остварених 240 ЕЦТС.

За сваки од студијских програма постоји одговарајућа документација (**Докази 19.-23.**) у којима се налазе резултати учења студијских програма усклађени према генеричким дескрипторима нивоа,

односно према нивоима 6. и 7., као и резултати учења појединачних предмета усклађени према резултатима учења студијског програма. Такође сваки студијски програм има матрицу резултата учења сваког појединачног предмета, те кључна знања, вјештине и компетенције стечена његовим завршетком. За сваки од студијских програма постоји такође дефинисан укупан број сати теоријске наставе, укупан број сати вјежби на Универзитету и у локалној заједници, број сати других облика наставе (семинари, истраживачки рад), број сати самосталног рада студената. За сваки појединачни предмет постоји дефинисан циљ, резултати учења и садржај који је потребно изучити за постизање циља и резултата учења. Комисија је мишљења да са овако детаљно дефинисаним резултатима учења Универзитет у потпуности испуњава извршност Универзитета, те Универзитет може бити примјер другим високошколским установама у Босни и Херцеговини о начину повезивања резултата учења са свеобухватним квалификацијским оквирима.

Сенат Универзитета усвојио је у августу 2020. године Правилник о формирању ЕЦТС бодова, одређивању шифре предмета и силабусу, а који је доступан на веб страници Универзитета на следећем линку: https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti. Према одредбама Правилника 1 ЕЦТС кредит представља 30 сати радног оптерећења студента, при чему је 10-12,5 сати предвиђено за практичну наставу, а преостали дио на све остале активности студента. Предвиђено радно оптерећење је горња граница 1 ЕЦТС на европском нивоу гдје 1 ЕЦТС представља 25-30 сати студентског оптерећења.

Праћење ефеката

На страницама 38. и 39. Извјештаја о самовредновању дефинисан је и начин и процедура измјене студијских програма. На основу захтјева наставног особља, студената, дипломаната, те тржишта рада извршене су допуне резултата учења у омјеру од 9 до 20 ЕЦТС кредита. Комисија подржава оваква настојања Универзитета усмјерена на прилагођавање Универзитета измјенама на тржишту рада и повећање извршности Универзитета.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија је утврдила да су сви студијски програми доступни на веб страници Универзитета, на којој се налазе информације о наставном плану сваког студијског програма, циљевима, резултатима учења, стеченом академском називу, условима уписа, доказима о подударности са студијским програмима у региону и контакт информације.

Добре стране:

- Постоји Правилник о формирању ЕЦТС бодова, одређивању шифре и силабуса предмета.
- Одређивање ЕЦТС бодова је усклађено са ECTS User Guide 2015, односно документима болоњског процеса којима се дефинише радно оптерећење.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Наставити сталне измјене резултата учења у односу на измјене на тржишту рада,*
- *Именовати ЕЦТС координаторе на свакој организационој јединици Универзитета,*
- *Направити расподјелу радног оптерећења студента по седмицама извођења наставе за сваки студијски програм, са јасном расподјелом радног оптерећења на врсте извођења*

наставе (теоретска настава, практичан рад, семинари, истраживачки рад, добровољни рад, семинарски рад, пројекти, радионице, студије случаја, рад код куће)
- именовани координатори ЕЦТС-а на организационим јединицама

КРИТЕРИЈУМ 2. Израда и одобравање програма

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ

IV

A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента
Захтјеви ЕСГ стандарда 1.3 и РС/БиХ критеријума Т.3.1, Т.3.2, Т.3.3

T.3.1

Критеријум 3.1. високошколска установа примјењује процедуре којима се гарантује правичан, транспарентан и досљедан начин оцјењивања студената и којима се предвиђа могућност жалби студената. Процедуре су формализоване и јавно су доступне.

Анализа стања

Планирање

Процедуре којима се гарантује правичан, транспарентан и досљедан начин оцјењивања студената и којима се предвиђа могућност жалби студената формализоване су и јавно су доступне на званичној веб страници Универзитета https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti, „СТУДЕНТИ“. Те процедуре прописане су сљедећим актима:

- Правила студирања на првом и другом циклусу Универзитета Бијељина (Број: 02-3322-8/20) из августа 2020. године (претходни Правилник студирања на првом и другом циклусу Универзитета Бијељина из јуна 2014. године, такође доступан на веб страници Универзитета на линку <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>),
- Правилник о полагању испита (Број: 02-3322-12/20) из августа 2020. године (претходни Правилник о полагању испита из марта 2013. године, такође доступан на веб страници Универзитета на линку <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>, категорија Правилници),
- Правилник о изради и одбрани завршног рада (Број: 02-3322-11/20) из августа 2020. године (претходни Правилник о дипломском раду и дипломском испиту из октобра 2014. године, такође доступан на веб страници Универзитета на линку <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>, категорија Правилници),
- Одлука о праћењу испитних активности (Бр: 02-844-1/13) из септембра 2013. године доступна на веб страници на линку <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>, категорија „СТУДЕНТИ“.

Провођење

Правилма студирања студијски програми су у потпуности усклађени одредбама Болоњске декларације, односно Болоњског процеса, на начин да годишњи обим студијског програма износи 60 ЕЦТС кредита док је радно оптерећење 1 ЕЦТС 30 сати. Студијски програми првог циклуса су у трајању од три и четири године и вреднују се са 180, односно 240 ЕЦТС кредита, док је интегрисани студијски програм првог и другог циклуса Фармације у трајању од 5 година и вреднује се са 300 ЕЦТС. Академска година се организује у два семестра, док се семестар састоји од 15 седмица, једна седмица представља 2 ЕЦТС студентског оптерећења. Настава се изводи у облику предавања, вјежби и других облика наставе (семинари, истраживачки рад, теренска настава, семинарски рад, радионице, пројекти, добровољни рад, студије случаја).

Студент, који положи све испите и испуни све друге обавезе, стиче диплому и додатак дипломи. Сваки предмет свих студијских програма садржи информације о начину његовог извођења, исходе учења, кратак опис програма, процјену потребних предзнања, циљеве, листу стручне литературе, наставне методе, начин полагања, те број стечених ЕЦТС. Такође прописан је и начин обнове академске године.

Вредновање рада студента прописано је посебним поглављем. Предметни наставник обавезан је на првом часу наставе да упозна студента са облицима праћења рада, предиспитним и испитним

обавезама, терминима и начином провјере знања, карактером и садржином завршног испита и начином формирања оцјене. Систем бодовања формулисан је на начин да студент за предиспитне обавезе може добити максимално 50 бодова, те за завршни испит такође 50 бодова. Знање студената се провјерава и вреднује примјеном сљедећих облика провјере: испит, колоквијум, тест и активност студената. Евиденцију о оцјењивању студената води Студентска служба и предметни наставник и сарадник. Наставник је обавезан да јавно саопшти студентима резултате о освојеним бодовима. Оцјењивање се врши оцјенама од 5 до 10, гдје је 5 непролазна оцјена, која се не евидентира у индексу.

Испити као и све друге провјере знања су јавни. Испит се спроводи под надзором наставника и сарадника. Уколико се испит организује усмено наставник треба да омогући свим заинтересираним странама да присуствују испиту. Резултати писменог завршног испита објављују се у року не дужем од седам дана. Наставник је дужан да студента на његов захтјев упозна са недостацима његовог рада.

Такође, студент може на оцјену упутити жалбу декану факултета који, у случају оправданости захтјева, формира трочлану комисију пред којом студент полаже испит. Предметни наставник не може бити члан поменуте комисије. Послије три неуспјела полагања испита, студент такође има право да полаже пред Комисијом. Процедуре на основу којих студенти могу покренути жалбени поступак су јавно доступне (канцеларија проректора за наставу <http://www.ubn.rs.ba/prigovor-na-ocjenu>, <http://www.ubn.rs.ba/form/zalbena-prijava>). У разговору са студентима Комисија је утврдила да су студенти углавном упознати са жалбеним процедурама.

Полагање испита организује се у сљедећим испитним роковима: јануарско-фебруарском, априлском, јунско-јулском, септембарском и октобарском испитном року. Испитни рок садржи два испитна термина.

Током разговора са студентима (25 студената), студенти су потврдили да се све одредбе Правила студирања у потпуности поштују од стране наставног особља. Додатно, током овог разговора, Комисија је такође информисана да је однос са наставним особљем на изузетно високом нивоу и да се оцјена студената формира искључиво на основу њиховог знања.

Додатну вриједност систему оцјењивања дају два друга Правилника, односно Правилник о полагању испита и Правилник о изради и одбрани завршног рада, којим је у потпуности дефинисан начин оцјењивања током испита односно, начин оцјењивања завршног рада. Надаље, Комисија посебно цијени Одлуку о праћењу испитних активности (бр.02-844-1/13, од 06.09.2.13) којом се обавезује менаџмент Универзитета, односно директор Универзитета да повремено прати испитне активности, а све у циљу побољшања испитног процеса, регуларности спровођења испита и заштите права студената (**Доказ 24.**).

Праћење ефеката

Универзитет редовно проводи анкете у којима студенти дају оцјену наставног процеса и вредновања знања студената, које се касније сумирају и анализирају на Сенату.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Претходни правилници и Правила студирања, којима се регулисало питање оцјењивања студената, садрже све кључне одредбе правичног, транспарентног и досљедног оцјењивања студената. Увидом у нове правилнике, Комисија је утврдила да исти представљају допуну претходних у смислу усклађивања са новим Законом о високом образовању Републике Српске (Службени гласник РС, број 67/20).

Добре стране:

- Процедуре за полагање испита дефинисане су у Правилнику о полагању испита, Правилима студирања на првом и другом циклусу студија и Правилнику о изради и одбрани завршног рада. Документи предвиђају начин оцјењивања током наставе и током полагања завршног испита. Сви документи се налазе на сајту и јасно су доступни.
- На првом часу су студенти упознати са начином учења, вредновања знања и својим правима.
- Предвиђене су жалбене процедуре у случајевима незадовољства оцјеном.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Дигитализирати систем оцјењивања.*
- *Са развојем информацијског система Универзитета размислити о могућности увођења е-индекса и електронског пријављивања испита.*
- *Диплому и Додатак дипломи издавати и на енглеском језику.*

Т.3.2.

Критеријум 3.2. високошколска установа подстиче активан ангажман студената у процесима управљања

Анализа стања

Планирање

Активан ангажман студената у процесима управљања на Универзитету Бијељина дефинисан је кроз сљедеће документе:

- Политика квалитета универзитета Бијељина,
- Стратегија развоја Универзитета Бијељина,
- Правилник о обезбјеђењу квалитета Универзитета Бијељина,
- Пословник о раду Сената Универзитета Бијељина,
- Правилник о студентском вредновању квалитета наставног процеса,
- Правилник о изборима за студентски парламент,
- Правила Студентског парламента Универзитета Бијељина

Сви документи доступни су на веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti

Провођење

Студенти су укључени у рад четири кључна органа на Универзитету: Управни одбор Универзитета, Сенат Универзитета, Комисија за квалитет и Одбор за квалитет (**Докази 25.-28**, спискови чланова органа – сајт <http://www.ubn.rs.ba/>), те стручна вијећа факултета, што је гаранција система обезбјеђења квалитета са аспекта студената.

На Универзитету је формиран Студентски парламент, преко којег студенти бирају своје представнике у основним тијелима Универзитета (Правилник о изборима за студентски парламент (Сенат 12.02.2013); Правила студентског парламента Универзитета „Бијељина“).

До одређених информација студент може доћи преко Студентске службе Универзитета, а ван радног времена преко Студентског портала. На овај начин студенту је омогућен приступ свим базама које се користе у процесу наставе, односно могућност прегледања материјала, добијања информације о резултатима колоквијума, тестова, испита и о другим подацима, без позивања Студентске службе и прегледања огласне табле у објекту Универзитета.

Студенти се стимулишу да преузму активну улогу у креирању процеса учења на сљедећи начин:

- установа путем органа Универзитета и Студентског парламента указује студентима на корисност учешћа у раду органа Универзитета јер тиме директно омогућавају боље остваривање интереса свих студената;
- информисаност студената о надлежностима у управљачким тијелима, научно наставног вијећа, Сената и Управног одбора;
- студенти се морају третирати равноправно и достојанствено као и остали чланови органа у којима учествују;
- учешћем студената у Студентском парламенту који бирају свог представника у руководећим органима управе (студент проректор у тијелу Сената);
- студент проректор је члан Сената и представља студенте у тијелу Сената Универзитета (утицајем студента проректора у Сенату измијењен је Правилник о полагању испита, да се студентима омогући полагање највише два испита у односу на досадашњи један испит);
- изношење става студената путем анкета;
- интерактивна настава- која подразумева размјену мишљења и ставова студента и предметног професора;
- електронске презентације-визуализацију самог предавања, поред чула слуха укључено је и чуло вида (употреба пројектора);
- менторски рад професора – Одлуком Сената (**Доказ 28.1**) је уведен статус професор-ментор (честе консултације са професором и комуницирање путем е- поште);
- уведен је студент-ментор – студенти виших година помажу у раду студентима нижих година
- истраживачки рад (концепт научно истраживачког рада у оквиру предавања);
- Центар за пружање подршке - Психолошко савјетовалиште.

Праћење ефеката

Ставови студената се изражавају кроз различите анкете, као што су: Анализа о структури уписа студентске популације, Анализа атрактивности студијских програма, Анализа анкетног вредновања послодаваца, Анализа мишљења алумни асоцијације, Анализа квалитета наставног процеса, Анализа научно-стручног усавршавања и слично. На основу проведених анкета раде се различити извјештаји (<http://www.ubn.rs.ba/izvjestaji-za-samovrednovanje-2019-2020>). У мноштву извјештаја, који се раде за сваку академску годину, као доказ Комисија прилаже Извјештај о атрактивности студијских програма за 2019. годину, те Извјештај о квалитету студијских програма 2017.-2018. (http://www.ubn.rs.ba/sites/default/files/Kvalitet/Izvjestaj_o_samovrednovanju_2016-2018.pdf) (**Докази 29. и 30.**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Увидом у достављене документе, као и током разговора са управљачким структурама Универзитета, наставним особљем, административним особљем као и самим студентима, Комисија је стекла мишљење да су студенти максимално укључени у све процесе управљања на Универзитету и да на тај начин активно утичу на квалитет Универзитета и студијских програма. Поред тога, кроз учешће у раду органа и тијела универзитета, студенти остварују своја права.

Комисија, такође, цијени координацију студената у процесима одлучивања, јер се сви захтјеви студената углавном усмјеравају путем Студентског парламента, који представља студенте и њихове интересе. Током разговора сви студенти су исказали задовољство радом студентског парламента. Комисија има утисак да су сви студенти у потпуности упознати о могућностима њиховог учешћа у управљачким структурама и начинима остваривања њихових права и утицаја на квалитет Универзитета.

Добре стране:

- Студенти су укључени у рад Управног одбора, Сената, Комисије за обезбјеђење квалитета, ННВ и стручна вијећа.
- Усвојено је више приједлога студената везано за унапређење студијских програма.
- На Универзитету постоји Студентски парламент
- Студенти који нису укључени у Студентски парламент редовно су обавијештени од стране својих представника и имају могућност активног учешћа у процесима управљања.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Проширити састав Комисије за квалитет и Одбора за квалитет представником сваке организационе јединице Универзитета*
- *Донијети Акциони план поступања по извјештајима о анкетирању*
- *Подстицати студенте на формирање различитих секција (Савеза студената Универзитета „Бијељина“, Секције за научно-истраживачки рад, Секције за међународну размјену студената, Спортска секције) као и других видова неформалног образовања.*

Т.3.3.

Критеријум 3.3 високошколска установа подстиче и обезбјеђује међународну мобилност студената и запослених, те руководи системом за ширење њихових искустава и примјера добре праксе

Анализа стања

Планирање

До 2020. године међународна мобилност студената и академског особља је дефинисана сљедећим документима:

- Стратегија интернационализације
http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/strategija_internacionalizacije.pdf са
 Акциони план
- http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/AKCIONI_PLAN_STRATEGIJE.pdf.

- Правци и циљеви развоја међународне сарадње из 2014. године,
- Правилник о међународној сарадњи из јула 2015. године.

Предметни документи доступни су на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>

- Универзитет је у августу 2020. године усвојио Правилник о академској мобилности студената Универзитета Бијељина, а који је доступан на веб страници Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Studenti/Pravilnik_o_mobilnosti_studenata.pdf).

Предметним документима дефинисани су: општи циљеви развоја међународне сарадње, начини за повећања мобилности академског особља и студената, међународно представљање Универзитета, организација формираног Центра за међународну сарадњу, уговори о сарадњи и чланство у међународним асоцијацијама, учешће у међународним пројектима, те је урађена и SWOT анализа међународног дјеловања.

Универзитет је у августу 2020. године усвојио је Правилник о међународној сарадњи Универзитета Бијељина, а који је доступан на веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_medjunarodnoj_saradnji.pdf.

Увидом у Правилник о академској мобилности студената Универзитета Бијељина, а који је доступан на веб страници Универзитета (Број: 02-3322-4/20), Комисија је утврдила да је истим прописана студентска и академска мобилност, али да недостају поједине одредбе којима су дефинисана права и обавезе студената и академског особља прије, током и након остварене мобилности.

Провођење

Међународна мобилност студената и запослених детаљно је описана у Извјештају о самовредновању Универзитета Бијељина на страницама 46. и 47. Извјештаја. У Извјештају је наведено да је у циљу међународне размјене Универзитет формирао Центар за међународну сарадњу, Одлуком Сената Универзитета из јуна 2015. године. Одлука о формирању Центра доступна је на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <http://www.ubn.rs.ba/osnivanje-1>.

На веб страници Универзитета, у категорији „ЦЕНТРИ“, могу се пронаћи све информације о раду овог центра. Основни циљеви Центра су студентска и академска мобилност, али и подстицање научно-истраживачког рада.

Комисија је информисана да се мобилност проводила у мањем обиму и она се углавном сводила на седмичну мобилност студената остварену кроз различите билатералне и партнерске споразуме (Доказ 31.). У директном разговору са студентима, Комисија се информисала да већина студената жели мобилност у оквиру Erasmus+ програма, али да немају довољно сазнања о могућностима и правилима које ова мобилност даје.

С друге стране, мобилност академског особља се углавном сводила на учешће академског особља на различитим међународним конференцијама. У разговору са академским особљем, Комисија је информисана да руководство Универзитета у потпуности подржава међународне активности академског особља финансирајући трошкове учешћа на истим (Доказ 32.).

Током разговора менаџмент високошколске установе Комисија је изнио свој став да непостојање акредитације високошколске установе представља додатни проблем за већу мобилност.

Праћење ефеката

У извјештају о самовредновању истакнуто је да Универзитет није задовољан са оствареном мобилношћу. Као разлоге за исто наводи се недостатак финансијских средстава, недовољно знање страних језика студената и академског особља, другачији резултати учења студијских програма, те предност јавних универзитета приликом одабира партнера.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија је мишљења да би Универзитет требао донијети посебан Правилник о мобилности којим би дефинисао све аспекте мобилности, при томе користити Модел Правилника о мобилности развијен структуралним STINT пројектом. Такође, уважавајући све препреке у позиционирању Универзитета међународно, Комисија је мишљења да је Универзитет могао да интензивније дјелује интернационално.

Добре стране:

- Стратегија интернационализације и Акциони план
- Постоји Правилник о академској мобилности студената из 2020. и Стратегија интернационализације.
- Дефинисани су Правци и циљеви развоја међународне сарадње.
- Проводе се одређени облици мобилности студената (учешће на међународним конференцијама).
- Постоји велики интерес студената за учешће у мобилности.

Слабе стране:

- Не постоји академска размјена у складу са ERASMUS+ програмом.

Препоруке за унапређење:

- *Интензивирати и проширити међународну сарадњу.*
- *Донијети нови Правилник о мобилности заснован на Моделу развијеном унутар структуралног STINT пројекта,*
- *Развијати људске ресурсе, тражити међународне partnere и аплицирати путем ЕУ програма на заједничке студијске програме (Joint Degrees). При овоме успоставити сарадњу са високошколским установама које имају приближно сличне студијске програме,*
- *Формирати канцеларију за међународну сарадњу на високошколској установи, у складу са финансијским средствима размотрити могућност запослења више од једне особе,*
- *Достављати апликације за Erasmus+ кредитну мобилност кроз ICM компоненту, али и побољшавати изврност Универзитета кроз апликације Jean Monnet компоненте,*
- *На Универзитету, у сарадњи са надлежним институцијама из области високог образовања, организовати ERASMUS+ дане или друге догађаје којима се подиже свијест студената и академског особља, о значају и могућностима мобилности.*
- *Укључити активније Студентски парламент у међународну сарадњу са проширивањем могућности за мобилност.*

КРИТЕРИЈУМ 3. Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ

III

A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација
Захтјеви ESG стандарда 1.4 и РС/БиХ критеријума Т.4.1, Т.4.2, Т.4.3

T.4.1.

Критеријум 4.1 високошколска установа обезбјеђује адекватне услове и пружа подршку академском напредовању студената, обезбјеђујући једнаке могућности

Анализа стања

Планирање

Процедуре којима су прописан упис студената доступне на званичној веб страници Универзитета https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti, категорија „СТУДЕНТИ“.

Процедура уписа студената на Универзитету Бијељина регулисана је у:

- Статуу (члан 89) (2012; пречишћени текст на сједници Сената одржаној дана 24.08.2016.године, утврђен је пречишћен текст Статута), сајт (Статут а на сједници одржаној дана 04.06.2019.године, Сенат утврдио пречишћен текст Статута; <http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Statut-UBN.pdf>).
- Правилима студирања на првом и другом циклусу Универзитета Бијељина из августа 2020 године (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Studenti/1.pravila_studiranja.pdf). (Претходни Правилник студирања на првом и другом циклусу Универзитета Бијељина из јуна 2014. године, такође доступан на веб страници Универзитета на линку <http://www.ubn.rs.ba/akreditacija>).

Провођење

На Универзитету се примјењује следећа процедура приликом уписа студената:

- На приједлог наставно-научних вијећа факултета, Сенат расписује Конкурс за упис студента у дату академску годину. Конкурсом се дефинишу: термини пријаве на конкурс, термини полагања пријемног испита, термин објављивања ранг листа, време предвиђено за приговоре кандидата на објављену ранг листу, коначна ранг листа и рокови за упис
- Сенат именује и комисију за упис
- Број бодова које кандидат може сакупити приликом конкурисања је максимално 100 и то: максималан број остварених бодова на пријемном испиту је 60 и максималан број остварених бодова у средњој школи је 40. Број бодова из средње школе рачуна се тако што се просјечна оцена за све четири године помножи са кофицијентом 2.

Право да конкуришу на неки од студијских програма који се изводи на Универзитету имају сви кандидати који су завршили четворогодишње средње образовање.

- Пријемни испит на студијском програму Интегрисане академске студије Фармације обухвата полагање испита из предмета: Хемија (30 бодова) и Биологија (30 бодова).
- Пријемни испит на студијском програму Сестринство подразумијева полагање испита из предмета: Биологија (60 бодова).
- Пријемни испит на студијском програму Пољопривредна производња и Агроекономија подразумијева полагање испита из предмета: Биологија (60 бодова).
- Пријемни испит на студијском програму Основне академске студије Психологије подразумијева полагање: Теста из опште информисаности (30 бодова) и Теста из психологије (30 бодова).

Ако се кандидат у року предвиђеним конкурсом не упише, губи право на упис. Умјесто њега право на упис стиче први сљедећи кандидат са ранг листе. Изузетак је ако кандидат из оправданих разлога није дошао на упис, при чему декан факултета рјешава жалбу.

На студијске програме Универзитета могу се уписати и кандидати који су полагали пријемни испит на неком од сродних факултета. Упис се врши на основу броја бодова са пријемног испита са сродног факултета и броја бодова из средње школе. Упис ових кандидата се врши у термину предвиђеним конкурсом (после уписа кандидата који су радили пријемни на Универзитету).

Статус студента стиче се закључивањем уговора о студирању, у коме су дефинисана права и обавезе студента и Универзитета. Такође, студент са посебним потребама има право на ментора и право да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима. У посебним случајевима дефинисаних Правилима, студентима се може одобрити мировање права и обавеза.

Студентима се може одобрити и прелазак са једног на други студијски програм под условима прописаним Правилима. У случају измјене структуре студијског програма студент наставља своје студије према измијењеном студијском програму уз обавезу полагања разлике предмета у погледу године студија коју је завршио. Студентима је омогућено да у току студија може у склопу студентске мобилности провести најдуже једну годину на другој високошколској установи у земљи и иностранству, уз признавање остварених ECTS кредита стечених на другој установи.

Студентима са посебним потребама Универзитет одређује менторе. Комисија се увјерила да особе са потешкоћама имају приступ свим просторијама Универзитета. Универзитет располаже са лифтом, а постоји путни приступ за први спрат згарде у којој се обавља настава.

У вези напредовања студената, на Универзитету још увијек нису уведени студијски програми другог и трећег циклуса, а што је истакнуто и током разговора са студентима као можда једини недостатак који студенти истичу у раду високошколске установе. Овај проблем је истакнут током евалуације других критеријума па га Комисија у овом дијелу неће посебно елаборирати будући да је ово питање не само образовно него опште људско и регионално које може имати утицаја наостанак младих људи у региону Семберије, те Комисија охрабрује високошколску установу да у наредном периоду учини максималне напоре на увођењу студијских програма другог и трећег циклуса. У разговору са руководством Универзитета, Комисија је информисана да Универзитет чини вишегодишње напоре за увођење студијских програма другог и трећег циклуса, али да Универзитет није добио одобрење од надлежног Министарства образовања (**Доказ 32.1**).

Праћење ефеката

Студент који је незадовољан резултатима пријемног испита, може поднијети приговор на резултате пријемног испита и ранг листу. Приговор се подноси декану факултета у писменој форми. Декан рјешава жалбу у року 48 сати при чему је донешена одлука коначна.

Све жалбе и рјешавање жалби предмет су интерне провере и оцјењују се у годишњим самоевалуационим извјештајима.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

На основу изложеног, Комисија сматра да су процедуре уписа студената усклађене са прописима и другим нормама у високом образовању, те да се потпуно проводе у пракси. Иако студенти немају могућност напредовања на веће циклусе образовања, Комисија је мишљења да исто није резултат неактивности Универзитета, него спољашњих утицаја на које Универзитет није могао утицати.

Добре стране:

- Процедура уписа студената на Универзитету Бијељина регулисана је у Статуту и Правилима студирања на првом и другом циклусу.
- Правилник о студирању студената са инвалидитетом регулише услове за студирање особа са инвалидитетом те су на тај начин обезбијеђени услови за школовање свих заинтересованих.
- Студент може поднијети приговор на резултате пријемног испита и ранг листу.
- На студијске програме Универзитета могу се уписати и кандидати који су полагали пријемни испит на неком од сродних факултета.
- Студентима се може одобрити и прелазак са једног на други студијски програм.

Слабе стране:

- не постоје студијски програми другог и трећег циклуса

Препоруке за унапређење:

- *Наставити активности на увођењу студијских програма другог и трећег циклуса*
- *На основу билатералних и мултилатералних споразума размотри могућност љетне размјене студената.*

Т.4.2.

Критеријум 4.2. високошколска установа има успостављен систем за признавање квалификација и периода студирања у складу са Лисабонском конвенцијом о признавању квалификација, те претходног учења

Анализа стања

Планирање

Поступак признавања на Универзитету дефинисан је Правилником о признавању страних високошколских исправа доступног на веб страници Универзитета на следећем линку: https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_priznavanju_stranih_visokoskolskih_isprava.pdf. Увидом у Правилник, Комисија је утврдила да, иако Правилник није усаглашен са одредбама Лисабонске конвенције о признавању, он садржи све одредбе о признавању формалних иностраних високошколских квалификација и периода студија. Међутим, Правилник не садржи одредбе које се тичу признавања осталих видова учења, што укључује признавање прекограничног образовања, заједничких студијских програма, неформалног образовања, информалног учења, те признавања квалификација особа са недовољном документацијом укључујући избјеглице, расељена лица и лица у ситуацији сличној избјегличкој.

Провођење

Увидом у Одлуку о академском признавању (**Доказ 33.**) Комисија за признавање извршила је успоредбу кључних резултата учења студијског програма уз обавезу полагања додатних испита ако их студент није изучавао на другој високошколској установи, али не постоји довољно детаљно

образложење поступања Комисије за признавање. Такође, Одлуком није остављена могућност жалбе студента, иако је постојећим Правилником жалба на Одлуку/Рјешење омогућена.

Праћење ефеката

Све политике Универзитета су усмјерене према студентима. Због тога Универзитет посебну пажњу посвећује процедурама признавања. У разговору са руководством Универзитета Комисија је информисана да су студенти у свим досадашњим случајевима академског признавања били задовољни рјешењима о признавању, прихватајући да додатно полажу разликовне предмете који су били услов за даље школовање на Универзитету, те иако рјешењем није била предвиђена жалба није било примједби на поступање комисија за признавање.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

У складу са претходним Законом о високом образовању Републике Српске, као и постојећим Законом о високом образовању Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 67/20) академско признавање иностраних високошколских установа у потпуној је надлежности високошколске установе. Стога је Универзитет имао потпуну аутономију за уређење ове области. Надаље у складу са потписаном Болоњском декларацијом, те Лисабонском конвенцијом о признавању, која је потписана и ратификована у Парламенту Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 16/03-Међународни уговори), обавеза сваке високошколске установе је била да усклади своје прописе са одредбама Лисабонске конвенције о признавању, те признаје све видове учења укључујући неформално образовање и информално учење, а што је потврђено и кроз ревидоване ESG стандарде из Јеревана 2015. године.

У разговору са руководством и академским особљем Универзитета, Комисија је информисана да академско особље, које се бави процедурама академског признавања, довољно не познаје све одредбе Лисабонске конвенције о признавању и њених пратећих докумената, те да би додатне обуке биле више него пожељне. С друге стране студенти који су прешли са других високошколских установа нису имали примједбе на постојеће процедуре академског признавања.

Добре стране:

- Постоји Правилник о признавању страних високошколских исправа

Слабе стране:

- У Правилнику о признавању страних високошколских исправа не постоје одредбе које се односе на признавање прекограничног образовања, заједничких судијских програма, неформалног образовања, информалног учења, те признавања квалификација особа са недовољном документацијом

Препоруке за унапређење:

- *Хармонизирати процедуре признавања. При томе користити користити Модел академског признавања развијен кроз структурални Erasmus+ STINT пројект*
- *Унаприједити Одлуку/Рјешење о академском признавању, направити типски модел Одлуке/Рјешења за све организационе јединице*
- *Обучити академско особље о процедурама признавања усклађене са одредбама Лисабонске конвенције о признавању*

T.4.3.

Критеријум 4.3. високошколска установа правовремено студентима обезбјеђује потврду/увјерење о дипломирању, укључујући додатак дипломи.

Анализа стања

Планирање

Поступак издавања диплома дефинисан је у Статуту Универзитета (<http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Statut-UBN.pdf>) и Правилима студирања (http://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti). Садржај дипломе је усклађен са Правилником о садржају јавних исправа које издају високошколске установе број:07.023/052-2775/11 од 11.07.2011. године. Додатак дипломе се издаје према моделу Додатка дипломи као једног од докумената Europass-а Европске комисије <https://europa.eu/europass/eng>.

Провођење

Увидом у додатак дипломи Универзитета, који је доступан на веб страници Универзитета на следећем линку http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/dodatak_diplomi-model.pdf, Комисија је утврдила да се Додатак дипломи у потпуности издаје у складу позитивним законским прописима и да су у додатку дипломи садржане све информације које одређују квалификације које Универзитет издаје.

Комисија је такође информисана да се Додатак дипломи на енглеском језику издаје на захтјев дипломаната.

Праћење ефеката

Универзитет праводобно прати промјене унутар Европског простора високог образовања а што се доказује и чињеницом да Универзитет издаје Диплому и Додатак дипломи на енглеском језику.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Увидом у документацију, Комисија је мишљења да Универзитет у потпуности прати европске прописе из области издавања завршних докумената чиме дипломантима омогућују олакшан приступ тржишту рада.

Мишљење

Универзитет правовремено студентима обезбјеђује диплому и додатак дипломи.

Добре стране:

- Универзитет издаје сва документа која су потребна студентима, међу којима је диплома и додатак дипломи.
- На захтјев студента издају се Диплома и Додатак дипломи на енглеском језику.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Иако Универзитет не издаје квалификације са класификацијама (нпр. Квалификација са почастима) у Додатку дипломи додати тачку 4.5 предвиђену Ревидованим додатком дипломи усвојеним на састанку министара Европског простора високог образовања у Паризу 2018. године.*

КРИТЕРИЈУМ 4. Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

IV

A.5 Људски ресурси

Захтјеви ESG стандарда 1.5 и РС/БиХ критеријума Т.5.1, Т.5.2, Т.5.3, Т.5.4, Т.5.5

T.5.1.

Критеријум 5.1) високошколска установа запошљава довољан број академског особља

Анализа стања

Планирање

Област коју покрива овај критеријум је дефинисана у Закону о високом образовању, Статуту Универзитета, Политици управљања људским ресурсима, и у неколико правилника: Правилник о раду, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о обезбјеђењу квалитета наставника и сарадника Универзитета "Бијељина", Правилник о стручном усавршавању наставника и сарадника Универзитета "Бијељина", Правилник о условима и поступку додјељивања звања и правима професора емеритуса. Сви документи се налазе на сајту Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti).

Провођење

Од почетка рада универзитета па до сада, број наставника ангажованих у наставном процесу стално је у порасту.

Према подацима са сајта Универзитета (<http://www.ubn.rs.ba/nastavno-osoblje>), Универзитет запошљава довољан број сарадника (асистената) како би се осигурао квалитет наставног процеса и квалитет властитог кадра. На сајту универзитета дат је Картон наставника/сарадника са основним подацима и најзначајнијим референцама за сваког запосленог (<http://www.ubn.rs.ba/karton-nastavnika-saradnika>).

Већина наставника је бира на Универзитету Бијељина, док је одређени број наставника ангажован уз преузимање звања са других високошколских установа, што је у складу са важећим прописима. Број наставног особља је довољан да покрије извођење наставе на свим студијским програмима, тако да је испуњен услов да преко 50% наставе изводе запослени са Универзитета. Седмично оптерећење наставника не прелази норматив од 12 часова предавања, односно 10 часова вјежби (**Доказ: 33.2**).

Праћење ефеката

Универзитет редовно прати и анализира оптерећеност наставног кадра за текућу школску годину. Комисија се могла увјерити у тачност наведене констатације увидом у листе оптерећености наставника за 2 академске године (2018/19, 2019/20) (**Доказ: 33.2**).

Универзитет прати професионално напредовање свог наставног особља (**Доказ 36.1**). Током наставе наставници и сарадници раде са малим групама студената. Однос броја наставног особља према броју студената је веома повољан (**Докази 33.1**).

Надаље, у разговору са студентима, Комисија је информисана да је наставно особље стално доступно, да је на располагању студентима и након завршетка наставе, да се може контактирати на е-маил, путем мобилних апликација, те да постоји изузетна синергија између наставног особља и студената, по мишљењу Комисије управо из разлога оваквог малог односа између броја наставног особља и студената.

Универзитет је приморан да властите кадрове школује на другим универзитетима, јер у више наврата није добио дозволу за извођење студијских програма другог и трећег циклуса.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Сви наставници и сарадници су у обавези да се баве научно-истраживачким радом и да резултате свог рада објављују у релевантним часописима и учествују на научним конференцијама. На тај начин, квалитет наставника/сарадника се континуирано провјерава.

Мишљење

Током посјете Универзитету кроз разговор са руководством, академским особљем, административним особљем, студентима, локалном заједницом, представницима тржишта рада, Комисија се увјерила у квалитет наставног процеса, који је по мишљењу Комисије највећим дијелом резултат изузетно квалитетног наставног особља и односа броја наставног особља према броју студената. Комисија је мишљења да је подкритеријум 5.1 најиспуњенији критеријум на Универзитету, те да је исти кључни предуслов за изузетан квалитет наставног процеса и извршност високошколске установе, а што ће повећати атрактивност Универзитета једном када Универзитет добије потребну акредитацију.

Добре стране:

- Постоји више правних аката који регулишу ову област
- Универзитет обезбјеђује квалитетан наставни кадар и потпуну покривеност наставе.
- Сваке академске године се усваја листа одговорних наставника, ради се анализа седмичне оптерећености сваког наставника/сарадника
- Испоштована је законска одредба о максималном оптерећењу наставника/сарадника
- Однос броја наставника/сарадника према броју студената је бољи од Европских норми (1:15, 1:30)
- Покривеност наставе властитим кадровима на свих 5 студијских програма је изнад 50%.

Слабе стране:

- Немогућност школовања дијела наставног особља на Универзитету Бијељина

Препоруке за унапређење:

- *Потребно је ажурирати план запошљавања и исти усвојити на Сенату и Управном одбору Универзитета*
- *Кроз увођење нових студијских програма другог и трећег циклуса, оспособити властито наставно особље*

T.5.2.

Критеријум 5.2. високошколска установа припрема план запошљавања и планирање развоја каријере, у складу са анализом која се редовно проводи

Анализа стања

Планирање

План запошљавања и развоја каријере на Универзитету дефинисан је Законом о високом образовању (Службени гласник Републике Српске, број 67/20), Статутом високошколске установе

као оквиром за поступање, а посебно Правилником о обезбјеђењу квалитета наставника и сарадника Универзитета Бијељина из априла 2016. године (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_obezbjedjenju_kvaliteta_nastavnika_i_saradnika.pdf).

Предметним Правилником је прописано *да су услови, критеријуми и поступак за избор наставника и сарадника јавни и доступни оцјени стручне и шире јавности. Приликом избора наставника и сарадника, Универзитет досљедно примјењује правила о условима и критеријумима за избор, а поступак спроводи уз досљедно поштовање правила којима је регулисан поступак избора.*

Универзитет има кадровску политику током које планира задовољење потребе за новим наставницима и сарадницима. Кадровска политика се заснива на потребама за квалитетно остваривање студијских програма, наставног процеса и научно-истраживачког рада. Обухваћени су: планирано напредовање наставника и сарадника, оптимално радно оптерећење наставника и сарадника, одласци у пензију наставника, планирана одсуства наставника и сарадника ради научног и стручног усавршавања или из других разлога предвиђених законом и општим актом Универзитета. Универзитет планира финансијска средства у складу са својим могућностима и другим околностима које утичу на кадровску политику.

Предметним Правилником дефинисане су могућности планирања развоја каријере. Комисија је мишљења да је законодавним оквиром, статутом Универзитета и предметним Правилником у потпуности дефинисан план запошљавања и развоја каријере. У разговору са руководством Универзитета Комисија се увјерила да се план запошљавања осмишљава плански. Посебну погодност у осмишљавању плана запошљавања представља изузетан стартешки положај Универзитета, што омогућава запошљавање изузетног наставног кадра из сусједне Републике Србије, што као посљедицу има квалитет наставног и научноистраживачког рада, односно извршност Универзитета. У циљу будуће интернационализације Универзитета, Комисија је мишљења да се планирању развоја каријере мора посветити посебна пажња.

Такође, план запошљавања и планирања развоја каријере заснива се на различитим анализама проведеним од стране Универзитета, као што су анализа редовних и гостујућих наставника (**Доказ 34.**), анализа старосне и полне структуре наставника (**Доказ 35.**), анализа вредновања наставног и ненаставног особља (**Доказ 36.**) у циљу оцјене управљања и услова рада, Анализа вредновања квалитета наставног процеса (**Доказ 14**).

Провођење

Правилник о поступку и условима за избор у наставна и сарадничка звања (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_postupku_i_uslovima_izbora_u_naucno-nastavna_zvanja_Univerziteta_Bijeljina.pdf) дефинише динамику расписивања конкурса, рокове, начин еволуирања научних радова, састав и компетенције чланова комисије за избор и жалбене процедуре. У циљу планирања избора и пријема нових наставника, на бази проведених анализа Универзитет плави план за расписивање конкурса за наредну академску годину или семестар (најмање 6 мјесеци прије истека уговора за актуелне наставнике, јер је то вријеме потребно за провођење процедуре избора).

Комисију за избор наставника именује Наставно-научно вијеће, уз обавезе да један члан комисије мора бити наставник из уже научне области, и један наставник са друге високошколске установе. Комисија доставља извјештај Наставно-научном вијећу. Наставно-научно вијеће свој Приједлог са Извјештајем комисије о избору кандидата доставља Стручном вијећу из одређених области.

Стручно вијеће научне области на основу добијених материјала доноси мишљење и просљеђује Сенату. Сенат на основу мишљења Стручног вијећа научне области доноси одлуку о избору.

Праћење ефеката

Прије расправе на Наставно-научном вијећу, извјештај је доступан јавности. Мјесец дана он је изложен у библиотеци Универзитета.

Универзитет прати напредовање својих наставника и о томе води евиденцију (**Доказ 36.1**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Минимални критеријуми за избор у научно-наставна звања и напредовање наставника и сарадника дефинисани су у Закону о високом образовању, те је на тај начин квалитет наставника/сарадника могуће поредити са осталим универзитетима у Републици Српској.

Мишљење

Приликом избора у научно-наставно звање својих наставника/сарадника, Универзитет поштује важеће законске и интерне прописе, при чему се примјењују минимални услови предвиђени Законом о високом образовању.

Добре стране:

- Универзитет примјењује Правилник о поступку и условима за избор наставника и сарадника, који је усклађен са Законом о високом образовању Републике Српске. У Правилнику је дефинисана процедура за избор, а критеријуми за избор су пренесени из закона.
- Приликом избора наставника у научно-наставна звања расписује се јавни конкурс и тиме се обезбјеђује јавност избора.
- Извјештај о приједлогу за избор у звање наставника/сарадника је доступан у библиотеци.

Слабе стране:

- Примјењују се минимални услови за избор наставника/сарадника

Препоруке за унапређење:

- Посебним документом прописати планирање запошљавања наставника/сарадника и развој каријере, а у Акционом плану дефинисати индикаторе његове имплементације
- Извјештај за избор наставника/сарадника дати на увид јавности, поред библиотеке, постављањем на сајт универзитета
- Размотрити могућност за дефинисање додатних критеријума за избор наставника/сарадника у научно-наставна звања

Т.5.3.

Критеријум 5.3. високошколска установа примјењује правичне и транспарентне процесе и процедуре код запошљавања и унапређења запослених. Процедуре су утврђене унапријед, јавно су доступне и усклађене су са важећим законским прописима. Чланови у саставу комисије за избор у звање академског особља су компетентни у датој научној/умјетничкој области (пољима и гранама) у којој кандидат тражи избор у звање

Анализа стања

Планирање

Правичне и транспарентне процесе и процедуре код запошљавања и унапређења запослених, као и код тачке 5.2 дефинисане су Правилником о обезбеђењу квалитета наставника и сарадника Универзитета Бијељина из априла 2016. године, који је усклађен са Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Универзитета.

Правилником је прописано да *приликом избора кандидата у звање наставника, Универзитет посебно вреднује: резултате научног и истраживачког рада кандидата, ангажовање кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Универзитета, резултате педагошког рада кандидата, резултате постигнуте у обезбеђивању научно-наставног подмлатка, као и повезаност образовног рада наставника са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.*

Надаље, сам поступак избора кандидата у научно-наставна звања дефинисан је Правилником о поступку и условима избора у научно-наставна звања Универзитета Бијељина из децембра 2012. године, доступан на веб страници Универзитета на следећем линку:

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_postupku_i_uslovima_izbora_u_naucno-nastavna_zvanja_Univerziteta_Bijeljina.pdf.

Правилником су између осталог дефинисани и поступак и услови именовања комисије за писање извјештаја за избор, публикавање избора, као и сва друга питања у вези са поступком избора академског особља. За одабир академског особља формира се посебна Комисија од најмање три наставника за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја, од три наставника из научног поља, од којих најмање један из уже научне области за коју се кандидат бира, при чему чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира. Комисија је обавезна поштовати минималне услове у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета. На самом крају Вијеће факултета разматра извјештај комисије и сачињава Одлуку коју усваја Сенат. Правилником је такође прописан поступак одузимања звања и поступак раскида уговора о раду.

Осим ових правилника, Правилником о условима и поступку додјеливања звања и правима професора емеритуса из јануара 2017. године, доступног на веб страници Универзитета на следећем линку:

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_uslovima_i_postupku_dodjeljivanja_zvanja_i_pravima_profesora_emeritusa.pdf, ближе је уређено утврђивање броја, услови и поступак за додјелу звања професор емеритус. Правилником је прописано да број професора емеритуса не може бити већи од 2% укупног броја наставника.

Провођење

У прилогу Апликацији у табели која се односи на наставно особље, дати су извјештаји комисија за писање приједлога за избор наставника и сарадника. Поред имена чланова комисије наведени су подаци о звању и ужој научној области на који је бирани. То је потврђено увидом у извјештаје за избор:

1. **др Часлава Лаћњевца избор у звање редовни професор** ужа научна област Неорганска и органска хемија (чланови комисије проф др Милош Рајковић ред проф, ужа научна област Хемија, проф др Недељко Крстић, редовни професор, ужа научна област електрохемија, проф др Никола Ристић, редовни професор, ужа научна област хемија)
2. **др Милан Кнежевић, избор у звање редовни професор**, ужа научна област Наука о земљишту (чланови комисије: Проф.др Владимир Хаџић, редовни професор, ужа научна

област Педологија; Проф. др Чедомир Бурлица, редовни професор, ужа научна област Педологија, Проф.др Љубивоје Стојановић, редовни професор, ужа научна област Шумарство)

3. **др Јонел Суботић, избор у звање ванредни професор**, ужа научна област Пословне финансије (чланови комисије: др Небојша Ралевић, редовни професор, ужа научна област Статистичка анализа; др Драго Цвијановић, редовни професор, ужа научна област Менаџмент и пословање, др Мирјана Барјактаровић, редовни професор, ужа научна област Финансије, трговина и рачуноводство и ревизија)
4. **Др Жилијета Кривокапић, избор у звању доцента** за ужу научну област Клиничка психологија (чланови комисије: др Тамара Џамоња, редовни професор, ужа научна област Психологија и ментално здравље; др Нада Васелић, ванредни професор, ужа научна област Клиничка психологија и психопатологија; др Мирослав Комленић, ванредни професор, ужа научна област Општа психологија)
5. **Др Раденко Степић, избор наставника у звању доцента** за ужу научну област Заштита здравља биљака (чланови комисије: др Драган Николић, редовни професор, ужа научна област Хортикултура; др Ибрахим Елезовић, редовни професор, ужа научна област Заштита здравља биљака(Фитофармација); др Горан Перковић, ванредни професор, ужа научна област Хортикултура (Повртарство)

Руководство посебно истиче да је једна од кључних претпоставки изврности Универзитета инсистирање руководства Универзитета на транспарентности и правичности избора у научно-наставна звања. Комисија је на увид имала све Извјештаје о изборима у научно-наставна, те Одлуке Сената, од којих за потребе као доказ за потребе овог извјештаја прилаже по два извјештаја комисије и двије Одлуке Сената (**Докази 37.-38**).

На основу анализе извјештаја о избору у научно-наставна звања, Комисија посебно цијени детаљност самих извјештаја комисије, који садржи детаљно образложење поступања Комисије, те да су све комисије компетентне за писање извјештаја, а чиме се постиже максимална транспарентност самог поступка.

Праћење ефеката

Током 2018. године је извршена евалуација компетентности наставног кадра. Сваки факултет је формирао стручно вијеће, чији је задатак да провјере испуњеност услова наставника за избор у звање. Тежиште је дато на утврђивање одговора на следећа питања: да ли је докторска дисертација наставника одговарајућа за ужу научну област за коју је биран, да ли наставник има довољан број радова, да ли радови задовољавају потребан квалитет, да ли су комисије које су писале Извјештај за избор наставника биле у свему компетентне, да ли је оптерећење наставника у складу са потребним стандардом. Вијећа су сачинила извјештаје, у чији садржај је увид имала Комисија за евалуацију. Ни једно вијеће није уочило неправилности током избора.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија се у разговору са руководством Универзитета и академског особља увјерила да се све одредбе Правилника у потпуности поштују.

Добре стране:

- Универзитет проводи транспарентне процедуре током избора наставника/сарадника

- Универзитет примјењује критеријуме за избор у научно-наставна звања дефинисана у Закону о високом образовању

Слабе стране:

Препоруке за унапређење:

- *Конкурс за избор у звања објављивати и на веб страници и у најмање једним дневним новинама,*
- *У конкурсну Комисију именовати барем једног члана који није ни на који начин ангажован на Универзитету из предметног научног поља,*
- *Све извјештаје комисија и Одлуке Сената Универзитета у избор у научно-наставна звања објавити на веб страници Универзитета.*

T.5.4.

Критеријум 5.4. високошколска установа пружа прилике за професионални развој свих својих запослених, те их подстиче да те прилике искористе

Анализа стања

Планирање

Професионални развој запослених на Универзитету прописан је Правилником о обезбјеђењу квалитета наставника и сарадника (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_obezbjedjenju_kvaliteta_nastavnika_i_saradni_ka.pdf), којим су прописани стандарди наставника и сарадника, поступци за обезбјеђење квалитета наставника и сарадника, који садрже одредбе о научно-стручном усавршавању и истраживачком раду.

У циљу постизања изврности Универзитета Комисија посебно цијени доношење Правилника о научно-стручном усавршавању наставног и ненаставног особља Универзитета из августа 2020. године доступног на веб страници Универзитета на сљедећем линку:

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Ljudski_resursi/Pravilnik_o_naucno-strucnom_usavrsavanju_nastavnog_i_nenastavnog_osoblja.pdf. Правилником се, између осталог, прописује остваривање права наставног и ненаставног особља на кориштење одсуства ради стручног усавршавања, облици и начин усавршавања, те начин финансирања усавршавања. Комисија посебно цијени што се Правилником омогућава и подстиче запослене на научно-стручно усавршавање у складу са потребама научно-стручног и истраживачког рада. Такође, Правилником је предвиђено да се научно-стручно усавршавање остварује посебно учешћем на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, одлазак на специјалистичке мастер, докторске и постдокторске студије, оспособљавање кроз разне програме специјалистичких курсева, те боравак у научно-истраживачким институцијама у земљи и иностранству.

Провођење

Универзитет за све наставнике финансира учешће на конференцијама осигуравајући трошкове боравка и учешћа, као и плаћено одсуство током различитих облика научно-стручног усавршавања и истраживачког рада до године дана.

Универзитет из добити издваја средства за финансирања наведених конференција (Према Прегледу финансијских улагања универзитет је у периоду 2013-2016 финансирао организовање конференција и одлазак професора на друге конференције и то 10995 КМ, током 2016/17 2540 КМ и током 2017/18 155 КМ).

У циљу омогућавања свих својих запослених за научно-стручно усавршавање, Универзитет организује конференције са међународним учешћем као што је Трећа конференција са међународним учешћем "Село и пољопривреда" (<http://www.ubn.rs.ba/odrzana-iii-konferencija-sa-medunarodnim-ucescem-selo-i-poljoprivreda-na-poljoprivrednom-fakultetu>). Такође, као резултат одржаних конференција издају се зборници радова (<http://www.ubn.rs.ba/konferencije>). Комисија цијени настојање Универзитета да организовањем различитих догађаја утиче на подизање квалитете наставног особља. Преглед осталих конференција, које је организовао Универзитет Бијељина, дат је на сајту Универзитета (<http://www.ubn.rs.ba/konferencije>).

У остваривању научно-стручног усавршавања и истраживачког рада кроз програме ЕУ, посебно Erasmus+ програм, односно Jean Monnet компоненту, руководство Универзитета поново истиче као и у случају мобилности студената, недостатак акредитације Универзитета као кључног предуслова за учешће у ЕУ програмима.

Праћење ефеката

На основу документа Политика управљања људским ресурсима (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Politika_upravljanja_ljudskim_resursima-Univerzitet.pdf), Универзитет врши евалуацију наставног особља, прати рад наставника и врши анализе оптерећености наставног особља (Доказ 32.).

Проведена је анализа Усавршавање наставног кадра у периоду 2013-2018, при чему је праћено 9 индикатора (Уџбеник, Монографија, Поглавље у књизи, Практикум, Патент и техничко решење, Научни рад објављен у међународном часопису, Научни рад објављен у домаћем часопису међународног значаја, Научни рад саопштен на скупу међународног значаја штампан у цјелини у Зборнику радова, Научни рад саопштен на скупу националног значаја штампан у цјелини у Зборнику или књизи резимеа).

Универзитет редовно анализира и прати развој наставника, сарадника и административних служби, при чему се анализира: старосна структура наставника, однос гостујућег и властитог кадра, квалификације наставног кадра на свим студијским програмима, а посебно на уско стручним, те студентско вредновање наставног процеса (наставно особље), оцјена задовољства радом административне и студентске службе.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

У разговору са академским и административним особљем Универзитета, Комисија се увјерила да академско и административно особље Универзитета има прилику за различите видове научно-стручног усавршавања, да руководство Универзитета у потпуности подржава све захтјеве за професионални развој академског и административног особља.

Добре стране:

- Универзитет има усвојену Политику управљања људским ресурсима
- Универзитет има и примјењује Правилник о стручном усавршавању наставника и сарадника
- Универзитет има и примјењује Правилник о вредновању квалитета наставног особља и процеса

- Универзитет даје финансијску подршку свим наставницима за лично усавршавање, боравак на другим установама, публикавање радова, итд.
- Извршена је евалуација компетентности наставног кадра (за период 2013-2018)
- Проведена је анализа Усавршавање наставног кадра у периоду 2013-2018

Слабе стране:

- Нема

Препоруке за унапређење:

- Потребно је наставити евалуацију компетентности наставника,
- Потребно је наставити провођење активности на анализи усавршавања наставног кадра
- Урадити анализу утицаја усавршавања на наставни процес,
- Остварити академску мобилност кроз ЕУ програме академске размјене,
- Иако су већина професора истакнути и еминентни наставници, узимајући у обзир један од кључних принципа Болоњског процеса и Европског простора високог образовања, односно цијеложивотног учења, интензивирати научно стручну усавршавање и истраживачки рад,
- Донијети Правилник о стручном усавршавању административног особља

T.5.5.

Критеријум 5.5. високошколска установа академском особљу пружа адекватне услове за активан ангажман у области истраживачког рада

Анализа стања

Планирање

Истраживачки рад на Универзитету прописан је Правилником о научноистраживачком раду, који је доступан на веб страници Универзитета на сљедећем линку: https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_naucnoistrazivackom_radu.pdf. Правилником је прописана организација научноистраживачког рада на Универзитету, процедура израде научноистраживачког пројекта, те процедура организовања научних конференција и научно-стручних скупова. Комисија посебно цијени што је предметним Правилником предвиђено формирање Института за истраживање и развој у сврху вршења научноистраживачког рада, а који такође може пружати дјелатност високог образовања.

Издавачка дјелатност на Универзитету је дефинисана у Правилнику о издавачкој дјелатности Универзитета „Бијељина“ (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_izdavackoj_djelatnosti.pdf).

Провођење

Универзитет осигурава ресурсе за подршку истраживачким активностима наставног особља путем:

- организовања и суорганизовања научних конференција (у Апликацији и на сајту доступни су: Зборник радова са научног скупа: Село и пољопривреда (2018.године); Зборник радова са научног скупа Ментално здравље, психијатријски, психолошки и психотерапеутски аспекти (2018.године) и часопис Академски преглед)
- опремање лабораторија (у прилогу дат списак лабораторија: Лабораторија за фармацеутску хемију и аналитику лијекова, Лабораторија за хемијске анализе, Лабораторија за ботанику и фармакогнозију, Лабораторија за фармацеутску технологију, Лабораторија за хроматографске и спектрофотометријске анализе, Лабораторија за сестринску праксу, помоћне просторије). Према Прегледу финансијских улагања универзитет је у периоду

2013-2016 финансирао куповину опреме и опремање лабораторија 177696 КМ властитих средстава, током 2016/17 5007 КМ и током 2017/18 године 294 КМ).

- финансирање одласка на научне скупове (у прилогу Апликације дат је преглед финансијских средстава утрошених у ову сврху из којег је видљив негативан тренд током 2017/18 године за 2384 КМ) и
- финансирање штампања научних публикација.

Логистичку подршку издавачкој дјелатности наставника пружа Издавачки центар Универзитета (<http://www.ubn.rs.ba/centar-za-izdavacku-djelatnost>).

Комисија је обишла лабораторије Универзитета гдје се обавља практична настава за организационе јединице Универзитета, а у којима се може обављати и истраживачки рад. Комисија посебно поздравља сва настојања Универзитета за обезбјеђење практичног и научноистраживачког рада будући да су лабораторије током поплава које су погодиле Семберију 2010. и 2014. године било потпуно уништене. Након поплава Универзитет је у потпуности обновио лабораторијску опрему, а предвиђена је куповина нове опреме за научноистраживачки рад (**Докази 8.-9. и Доказ 39.**). Према изјави директора Универзитета, ова опрема ће у наредном периоду бити кориштена за пружање комерцијалних услуга и тиме утицати на повећање прихода Универзитета. Више информација о раду лабораторија доступне су на веб страници Универзитета на сљедећем линку:

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_naucnoistrazivackom_radu.pdf

Комисија је такође обишла земљиште у власништву Универзитета (**Доказ 40.**) од 5.000 м², непосредно уз сам Универзитет гдје је предвиђено обављање праксе и истраживачког рада на Пољопривредном факултету, изградња одговарајућих пластеника, лабораторија и слично.

У разговору са академским особљем Универзитета, Комисија се увјерила да је академско особље изузетно задовољно подршком руководства у обављању научноистраживачког рада, учествовањем на различитим домаћим и међународним конференцијама, састанцима, радионицама и слично.

Иако Универзитет подржава и разумије значај научноистраживачког рада академског особља за свеукупан систем осигурања квалитета на Универзитету, те да непостојање акредитације Универзитета свакако јесте једна од препрека за остварање академске мобилности коришћењем ЕУ програма и фондова, Комисија се није увјерила да је Универзитет учинио довољно напора за аплицирање на различите ЕУ програме, а посебно Erasmus+ програм који је покренут само годину дана након оснивања Универзитета. Комисија сматра да учешће у једном Erasmus+ пројекту и аплицирање у још два није довољно за претходни период дјеловања Универзитета.

Праћење ефеката

Сходно потребама унапређења квалитета, Комисија за обезбјеђење квалитета је израдила Извјештај о евалуацији научног рада, наставника који су у вријеме оцјене имали заснован радни однос на пуно радно вријеме. Вредновање је вршено на основу броја објављених публикација прије децембра 2018.године. На основу оцјене евидентно је да су, од добијања дозволе за рад Универзитета, наставници објавили укупно 511 научних публикација, од којих су 159 на научним скуповима (домаћим и међународним), 300 радова објављених у домаћим и међународним часописима, 39 монографија и 17 публикација за потребе наставе (учбеници, правилници, поглавља у књизи, итд.).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија се увјерила да високошколска установа пружа адекватне услове за истраживачки рад Универзитета на самом Универзитету.

Добре стране:

- Универзитет има дефинисане процедуре за подршку истраживачким активностима наставног особља.
- Универзитет има дефинисане процедуре за подршку издавачким активностима наставног особља.
- Проведена је евалуација научног рада, наставника (за период 2013-2018)
- Универзитет даје финансијску подршку свим наставницима за лично усавршавање, боравак на другим установама, публикавање радова, итд.
- Универзитет развија лабораторије у којима се опрема једним дијелом може користити за истраживање, што омогућава научноистраживачки рад наставника и студената.
- Универзитет финансијски подржава наставно особље за публикавање радова, одласке на конференције.

Слабе стране:

- Недовољно учешће на домаћим и међународним конкурсима за финансирање научно-истраживачког рада

Препоруке за унапређење:

- *У што скорије вријеме основати Институт за истраживање и развој,*
- *Израдити план за опремање истраживачких лабораторија*
- *Универзитет треба да да већу подршку наставницима за учешће на домаћим и међународним конкурсима за развој науке*
- *У складу са властитим могућностима Универзитет треба планирати средства за финансирање пројеката наставника и студената.*
- *Формирати канцеларију за међународну сарадњу на високошколској установи, у складу са финансијским средствима размотрити могућност запослења више од једне особе.*
- *Остварити академску мобилност кроз ЕУ програме академске размјене*
- *У циљу подстицања наставника и сарадника на научно-стручно усавршавање и истраживачки рад посебним прописом дефинисати минималне активности за наставнике и стручне сараднике у току једне године.*

КРИТЕРИЈУМ 5. Људски ресурси

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

IV

А.6 Ресурси за учење и подршка студентима

Захтјеви ЕСГ стандарда 1.6 и РС/БиХ критеријума Т.6.1, Т.6.2, Т.6.3, Т.6.4, Т.6.5

Т.6.1

Критеријум 6.1) високошколска установа има довољно ресурса (учионице, лабораторије и лабораторијске опреме, рачунари, појединачни и групни простори за учење, итд.) и услова за комплетно особље и све студенте

Анализа стања

Планирање

Ресурси на Универзитету су планирани у складу са Уредбом о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку испуњености услова (Сл.гласник РС, 35/2011 и 51/2011).

Рад лабораторија прописан је Правилником о раду лабораторија Универзитета линк (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_radu_laboratorija_Univerziteta_Bijeljina_20.pdf). Правилником се прописује извођење наставе у лабораторији, права и обавезе студената, правила понашања и рада у лабораторији, правила одлагања отпада, складиштење и чување хемикалија и опреме и инцидентне ситуације. Комисија се увјерила да се сва правила рада универзитетских лабораторија поштују.

Универзитет израђује годишњи план улагања финансијских средстава како би се осигурала доступност средстава свих ресурса у складу са потребама, а Комисија за квалитет прати реализацију и његово провођење.

Провођење

Детаљна анализа ресурса Универзитета дата је у Извјештају о самовредновању (странице 58.-60.), те ће Комисија у свом Извјештају само споменути кључне претпоставке за успјешан рад Универзитета и свеукупан дојам о Универзитету, који је Комисија стекла након обиласка свих просторија Универзитета.

Универзитет „Бијељина“ посједује властити објекат (увид у документацију: Земљишно-књижни извадак, бр: 21.12/714 ЗК уложак 1011; издато 27.11.2018 – уписана хипотека kod Bosnia Bank International Сарајево, 16.03.2015.) - (**Докази 40.-42**). Ресурси неопходни за извођење наставе на Универзитету „Бијељина“ могу се подијелити на оне основне и специфичне. Основни реурси су усклађени са Уредбом о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку утврђивања испуњености услова. То се односе на обезбјеђење довољног броја мјеста за теоријску наставу, довољног броја мокрих чворова, читаоничког простора, затим рачунарске сале са приступом интернету са 20 рачунара, те обезбјеђење библиотеке са одређеним бројем библиотечких јединица и опреме за електронске презентације, студентски портал, интернет.

Универзитетски комплекс чине три објекта: наставна зграда, управна зграда и помоћна зграда, укупне површине 2045,25 m². Пошто је број уписаних студената (2017/18) био 251, то обезбјеђује оптималну површину по броју студената. У наведеним објектима смјештене су учионице, канцеларије, библиотека, рачунарска центар кабинети, кафитерија, апартман и лабораторије. Универзитет посједује: амфитеатар (360 мјеста), 5 учионица (укупно 205 мјеста), лабораторије

(укупно 112 мјеста), рачунарска сала (20 мјеста), читаоница (25 мјеста). Библиотека има 11540 библиотечких мјеста.

Универзитет је организовао осам (8) лабораторија и набавио опрему неопходну за извођење наставног и научно-истраживачког процеса рада: Листа лабораторијских апарата, Листа лабораторијског посуђа и опреме, Листа опреме за наставу, Листа опреме за сестринство, Листа просторија са површинама, Пописна листа инвентара - 31.12.2018. године. Информације о лабораторијама доступне су на веб страници Универзитета на сљедећем линку: <http://www.ubn.rs.ba/laboratorije>.

За потребе наставе на Пољопривредном факултету 2017. године (**Доказ 42.1**) је, путем закупа, обезбјеђено 4 хектара земљишта. Кроз Споразум о сарадњи са Пољопривредном и медицинском школом у Бијељини (закључен 2015. године), универзитет је обезбиједио да студенти Пољопривредног факултета обављају практичну наставу користећи наставне ресурсе Пољопривредне и медицинске школе.

Током обиласка Универзитета посебан утисак на Комисију је оставио амфитеатар од 220 сједећих мјеста са могућношћу додавања додатних 140 мјеста, те опремљена просторија са 20 десктоп рачунара. Комплетан комплекс је покривен wi-fi мрежом.

У пуном капацитету Универзитет има могућност да образује 460 студената, а са обзиром да је годишњи просјек свих година студија свих организационих јединица 250 студената, евидентно је да су ресурси Универзитета и више него довољни за обављање дјелатности високог образовања. Комисија се увјерила да су услови на Универзитету изнад просјека извођења дјелатности високог образовања у Босни и Херцеговини, а што су потврдили и сами студенти. Индикативно је да студенти који су прешли са других високошколских установа посебно истичу ресурсе Универзитета у поређењу на ресурсе које су имали на другим високошколским установама. Комисија такође цијени локацију на којој се Универзитет налази, што омогућује Универзитету несметан раст и развој, односно прилику за изградњу нове инфраструктуре.

У разговору са студентима Комисија је дошла до сазнања да већина студената који су из других региона или страни студенти углавном станују у Бијељини и да су трошкови боравка прилично прихватљиви у односу на друге универзитетске средине. Међутим због локације самог Универзитета већини њих би било прихватљиво уколико би смјештај био осигуран у близини самог Универзитета, што Комисија у потпуности подржава.

Праћење ефеката

Универзитет ради анализу испуњености плана набавки ресурса. План се израђује једном годишње и усваја се на сједницама Управног одбора и кроз извјештаје о реализацији набавке се анализира се усклађеност плана са стратешким циљем број 5.

Прије расписивања конкурса за упис студената у наредну годину, Универзитет анализира постојеће капаците и предложене квоте усаглашава са њима. Са друге стране, анализирају се потребе за набавком нове опреме и опремањем лабораторија (**Доказ 39**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење:

Расположиви ресурси су довољни за квалитетно образовање већег броја студената од броја уписаних у академској 2020/21 години.

Добре стране:

- Универзитет има објеката под повшином од 2045 m² плус додатних 500 m².
- Универзитет посједује: амфитеатар (360 мјеста), 5 учионица (укупно 205 мјеста), лабораторије (укупно 112 мјеста), рачунарска сала (20 мјеста), читаоница (25 мјеста).
- Постоји План за набавку неопходних ресурса.
- Универзитет има могућност да образује 460 студената, што је сасвим довољно за постојећи број студената

Слабе стране:

- Нема просторија за студентски смјештај
- Нема објеката за спортске и културне активности студената и запослених

Препоруке за унапређење:

- *Инфраструктурни развој Универзитета усмјерити на стварање потребних услова за научно-истраживачки рад (односно, рад евентуално формираног Института за истраживање и развој),*
- *У складу са финансијским средствима размотрити могућност изградње студентског смјештаја и објеката за спортске и културне активности*

Т.6.2.

Критеријум 6.2) високошколска установа има библиотеку опремљену адекватним бројем библиотечких ресурса у штампаном и електронском облику и одговарајући простор и опрему за коришћење библиотечких услуга и за академско особље и за студенте

Анализа стања

Планирање

Рад библиотеке Универзитета заснован је на Правилнику о раду библиотеке (https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/Pravilnik_o_radu_biblioteke.pdf).

Правилником је прописан положај, структура и рад библиотеке Универзитета. Правилником је до самих детаља прописан рад библиотеке Универзитета. Више информација о начину провођења одредби Правилника, који се односе на библиотечку грађу, начин кориштења библиотечке грађе, споразумом о сарадњи са другим библиотекама, приступу другим научним базама доступно је у Извјештају о самовредновању на станицама 61-63.

Такође, на веб страници Универзитета (<http://www.ubn.rs.ba/biblioteka>) налази се посебна категорија на којој се налазе све битне информације о раду библиотеке Универзитета, што укључује, законодавни оквир за рад библиотеке Универзитета, оснивање и рад библиотеке, планови и извјештаји, база библиотечке грађе, анализа новонабављене литературе, надзор над радом библиотеке те контакт детаљи библиотеке.

Провођење

Универзитетску библиотечку грађу чине: обавезна литература, додатна литература и референтна збирка - ријечници, приручници, енциклопедије и др. Збирке библиотечких јединица обавезне и додатне литературе чине референтна домаћа и страна, стручна и научна литература у штампаном и/или електронском облику која садржајем подржава наставни план и програм студија и реализацију студијског програма, уз адекватну заступљеност литературе из ускостручних предмета на студијском програму. Библиотеку Универзитета сачињава библиотечка грађа из три научне области, а намијењена за пет студијских програма (Преглед „Новонабављена библиотечка грађа“ – табела „: Анализа стања библиотечке грађе по факултетима за период 2013-2018“:

- Фармација – 3.997 библиотечких јединица;
- Сестринство – 2.970 библиотечких јединица;
- Психологија – 1.265 библиотечких јединица;
- Пољопривредна производња – 1.694 библиотечких јединица;
- Агрономија – 1.614 библиотечких јединица.

Укупан капацитет Библиотеке Универзитета је 11.540 библиотечких јединица, што задовољава предвиђене критеријуме стандарда за акредитацију где је предвиђено да универзитет има најмање 6000 библиотечких јединица. Из наведеног прегледа се види тренд повећања броја библиотечких јединица.

Комисија је извршила обилазак просторија библиотеке, и увјерила се да се одредбе Правилника изузетно поштују. Површном провјером, Комисија је утврдила да је сва наставна грађа доступна, хронолошки и према научним областима распоређена, осим обавезне наставне грађе постоје и други необавезни садржаји који могу помоћи студентима у савладавању наставног градива. Посебан дио простора у библиотеци је предвиђен за излагање дипломских радова, тако да је могуће остварити увид у све дипломске радове од почетка рада Универзитета.

За већину штампане грађе постоји и електронска верзија исте.

Актуелност наслова се стално прати и континуирано се ради на обогаћивању библиотечког фонда. Комисија посебно истиче чињеницу да библиотека има приступ 12 релевантних научних база, што даје посебну вриједност библиотечкој грађи.

Универзитет „Бијељина“ има могућност кориштења библиотечке грађе Народне библиотеке „Филип Вишњић“ Бијељина, што је регулисано у Споразуму о сарадњи (Број 599/10, од 03.08.2010. године).

У библиотеци је запослен један радник са одговарајућом квалификацијом и компетенцијама.

Према информацијама које је Комисија добила од библиотекара, библиотека има успостављену сарадњу са другим универзитетским библиотекама у земљи и иностранству и врши размјену библиотечког материјала.

Уз саму просторију библиотеке налази се читаоница у коју је могуће приступити из саме библиотеке, али постоји и посебан вањски улаз. Комисија је мишљења да рад библиотеке у потпуности усклађен са потребама студената и академског особља.

Праћење ефеката

Урађена је анализа броја библиотечких јединица и преглед куповине нових уџбеника и других јединица за два периода 2013-2016 и 2016-2018 година.

Као вид екстерне евалуације, ефикасност у раду Библиотеке Универзитета прати Народна библиотека „Филип Вишњић“ Бијељина, и о томе подноси извјештај (Записник са надзорне посјете Бр:1470/20, од 13.11.2020. године; <http://www.ubn.rs.ba/nadzor>).

У оквиру редовне Анкете прибавља се мишљење студената о раду библиотеке.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Библиотека Универзитета је добро организована и посједује солидан број основних библиотечких јединица. Комисија сматра да број научних часописа треба бити већи.

Добре стране:

- Постоји Правилник о раду библиотеке.
- Универзитет има библиотеку са 11540 библиотечких јединица у штампаном и електронском облику, што је задовољавајуће за садашње потребе студената са свих студијских програма
- Библиотека има приступ у 12 релевантних научних база
- Дипломски радови студената су изложени у библиотеци
- Универзитет има читаоницу коју студенти и професори користе за рад.
- Библиотека има успостављену сарадњу са другим универзитетским библиотекама
- У библиотеци је запослен један радник у сталном радном односу
- Студенти могу да користе услуге библиотеке током цијелог радног дана.
- Проводи се екстерна евалуација рада библиотеке

Слабе стране:

- Недовољан број научних часописа

Препоруке за унапређење:

- У складу са финансијским средствима размотрити могућност аутоматизације процеса задуживања и раздуживања библиотечке грађе.
- У наредном периоду планирати куповину једног броја научних часописа

Т.6.3.

Критеријум 6.3. високошколска установа систематски и дјелотворно планира, користи и провјерава своје ресурсе, у складу са стратешким планом

Анализа стања

Планирање

Циљ 5 у Стратегији развоја Универзитета односи се на развој инфраструктурних ресурса (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_razvoja_2020-2026.pdf). За праћење остварења овог циља предвиђено је 14 индикатора (Наставак адаптације и доградње постојећег сопственог простора у складу са расположивим могућностима; Опремање нових лабораторија; Осавремењавање постојећих лабораторија; Повећање пољопривредног земљишта које служи за огледе; Нова површина објеката; Број нових лабораторија; Број нових рачунара; Број нове опреме у лабораторијама; Површина земљишта намјењено огледима; Укупна улагања у набавку рачунара и софтвера; Укупна улагања у опремање лабораторија; Број нових набављених публикација; Број објављених универзитетских књига; Листа сервисирања опреме). У Акционом плану дефинисане су одговорности и рокови за извршење.

Провођење

План се израђује једном годишње и усваја се на сједницама Управног одбора и кроз извјештаје о реализацији набавке се анализира усклађеност плана са стратешким циљем број 5.

Комисија је извршила увид у кључне документе који указују на системски и дјелотворно планирање, коришћење и провјеру ресурса Универзитета (**Докази 43.-44.**), односно евиденцију физичких ресурса и Извјештај о реализацији плана набавке физичких и осталих ресурса. Сврха извјештаја је предузимање мјера у вези доступности потребних средстава, стварање услова несметаног извођења наставе, обезбјеђење функционалности услова рада Универзитета.

Увидом у достављене документе, Комисија се увјерила да се Универзитет на систематичан и дјелотворан начин односи према ресурсима, дати су графички прикази структуре улагања, структуре реализованог плана улагања, кретања улагања, те приједлози Комисије за обезбјеђење квалитета по свим улагањима за све године (**Докази 43.-44.**).

Праћење ефеката

Универзитет ради анализу испуњености плана набавки ресурса.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Комисија се током свог тродневног посјета у потпуности информисала о начину планирања, провјере и коришћења ресурса, те је мишљења да Универзитет у потпуности контролише све процесе, исти се детаљно осмишљавају, планирају, извршавају и евидентирају у духу "доброг домаћина", Универзитет у потпуности одговара свим захтјевима академског особља и студената за набаву нових ресурса, и може служити као примјер другим високошколским установама.

Мишљење

Комисија је мишљења да је овакав начин управљања ресурсима кључни предуслов позитивног пословања високошколске установе, евидентно је из анализе извјештаја да се Универзитет према ресурсима односи као "добар домаћин", те Комисија сматра да је очекивана испуњеност овог Критеријума код приватних високошколских установа јер другачије исте тешко могу пословати позитивно и опстати као пружаоци дјелатности високог образовања.

Добре стране:

- Постоји План за набавку неопходних ресурса.
- Универзитет ради анализу испуњености плана набавки ресурса.

Слабе стране: Нема

Препоруке за унапређење:

- *Нема препорука*

Т.6.4.

Критеријум 6.4. високошколска установа запошљава довољан број административног и помоћног особља

Анализа стања

Планирање

Запошљавање административног особља на Универзитету усклађено је са Статутом и Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Универзитета Бијељина (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Pravilnik_o_organizaciji_i_sistematizaciji_radnih_mjesta_UBN.pdf). Организација рада заједничких служби усклађује се са потребама студијских и научноистражи-вачких програма, и обезбеђењем јединства процеса рада, пуна запосленост и рационално коришћење знања и способности запослених.

У документу План стручног усавршавања наставног и ненаставног особља (ради се на почетку сваке календарске године), наведени су облици усавршавања (документи се налазе у архиви Агенције).

Провођење

Тренутно је на Универзитету запослено 10 радника (**Доказ 45.**) у оквиру заједничких служби Универзитета (Служба за кадровске и материјално-правне послове, Служба за рачуноводствено-финансијске послове, Служба за наставу и студентска питања, Служба за библиотечке послове, Служба за информатичке послове и Техничка служба) што по мишљењу руководства Универзитета задовољава потребне критеријуме. Више информација о раду појединих служби образложено је у Извјештају о самовредновању на страници 64.

Увидом у достављену документацију за 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 и 2018 годину и из разговора са запосленим видљиво је да су реализовани неки видови обуке. Из документа „Стручно оспособљавање ненаставног особља у периоду 2013-2018“, види се да је ненаставно особље прошло обуку из информатике и енглеског језика, док је библиотекар учествовао на Семинару за књижничаре и библиотекарке матичног подручја на тему „Успјешна сарадња библиотекара и корисника“ (Бијељина, 21.12.2018).

У разговору са руководством Универзитета Комисија је информисана да је до 2018. године уложено скоро 2.000,00 КМ у стручно усавршавање ненаставног особља.

Уз све напријед наведено, у непосредном разговору са студентима, Комисија је утврдила да су студенти задовољни са радом ненаставног особља и функционисањем административних служби. Студенти су посебно истакли експедитивност у одазиву на све студентске захтјеве.

Комисија је такође обишла просторије ненаставног особља, и увјерила се да сво ненаставно особље има адекватне услове за свој рад. Такође ненаставно особље је изразило своје задовољство условима рада и разумијевањем руководства Универзитета. Као Доказ Комисија прилаже Извјештај о финансијским улагањима за 2019 годину (**Доказ 47.**).

Праћење ефеката

Универзитет је сачинио анализу стручног оспособљавања ненаставног особља у периоду 2013-2018 година (документ је саставни дио Апликације и налази се у архиви Агенције).

На основу прикупљених података који се добијају анкетаирањем запослених из реда наставног и ненаставног особља на Универзитету, рад ненаставног особља оцјењен је оцјеном 4,3 од могућих 5, док је упоредном анализом задовољства студената радом ненаставног особља, оцјена била чак и већа и износила је 4,52. (**Доказ 46.**).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Комисија је мишљења да Универзитет са тренутним бројем студијских програма, академског особља и студената, а према тренутно расположивом броју административног особља, у потпуности може да одговори на све активности које Универзитет проводи, а што се потврдило током посјета у разговору са академским особљем и студентима те увидом у документацију административног особља (нпр. Увид у персоналне досијее студената, академског особља, уговоре Универзитета)

Добре стране:

- Универзитет запошљава довољан број административног особља.
- У плану је повећање броја запослених у складу са повећањем броја студената.
- Евидентно је задовољство студената радом служби.
- Универзитет је ангажовао студента координатора рада Психолошког савјетовалишта,

Слабе стране:

- Нема

Препоруке за унапређење:

- У складу са расположивим финансијским средствима размотрити могућност дигитализације свих процеса на Универзитету, односно увођење одговарајућег Система управљања документима (Document Management System – DMS)
- Наставити са континуираним усавршавањем ненаставног особља
- У канцеларији за интернационализацију било би корисно ангажовати студенте-волонтере

Т.6.5.

Критеријум 6.5. високошколска установа има адекватне процедуре и ресурсе за провођење своје стратегије за међународне аспекте рада.

Анализа стања

Планирање

Процедуре за провођење стратегије за међународне аспекте рада на Универзитету прописане су Стратегијом интернационализације Универзитета Бијељина 2020. – 2026. У Стратегији је прописан појам и значај интернационализације, стратешка одређена Универзитета у вези међународних аспеката рада, стратешки циљеви везани за област науке, високог образовања и трансфера знања и технологија, стратешко позиционирање у регији, Европи и глобално, приоритети међународне сарадње, билатерални и мултилатерални споразуми о сарадњи, стратешка партнерства, мрежно повезивање са страним организацијама, учешће у програмима ЕУ, инклузија у интернационализацији, те акциони план из мобилности.

Провођење

Универзитет је реализовао одређен број активности у овом сегменту. Потребно је нагласити билатералне уговоре о сарадњи са више универзитета и високих школа из Србије. Са овим високошколским установама остарена је размјена професора и студената, заједничко организовање научних и стручних конференција, учешће професора и студената Универзитета Бијељина на научним конференцијама у Србији. Универзитет Бијељина је на почетку међународне афирмације у области пројеката интернационализације и истраживачких пројеката. Међутим, проблеми које је проузроковала пандемија Covid-19, тренутно су успориле те активности.

Праћење ефеката

У поступку израде је Акциони план мобилности који ће обухватити индикаторе мобилности са јасном дефинисаним одговорностима и роковима за реализацију, што би свакако требало допринијети остварењу свих постигнутих циљева међународне сарадње.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија је мишљења да са усвојеном Стратегијом Универзитет има јасно прописане и тарнспарентне процедуре за међународне аспекте рада. Свакако да су ресурси Универзитета довољни за долазну мобилност на самом Универзитету. Свакако да би интернационализацију рада Универзитета унаприједила Канцеларија за међународну сарадњу, те постојање одговарајућег објекта у власништву Универзитета у близини универзитетског комплекса.

Добре стране:

- Усвојена је Стратегија интернационализације са Акционим планом
- Постоји Правилник о мобилности
- Активна је веб страница Универзитета на енглеском језику

Слабе стране:

- Не постоји канцеларија за међународну сарадњу
- Не постоје смјештајни капацитети за стране студенте

Препоруке за унапређење:

- *Формирати канцеларију за међународну сарадњу на високошколској установи, у складу са финансијским средствима размотрити могућност запослења више од једне особе,*
- *Правилник о мобилности ускладити са европским прописима у овој области.*
- *Наставне планове и програме превести на енглески језик и поставити их на сајт Универзитета*
- *У складу са финансијским средствима размотрити могућност изградње студентског смјештаја за иностране студенте*

КРИТЕРИЈУМ 6. Ресурси за учење и подршка студентима

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

IV

A.7 Управљање информацијама

Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 7 и РС/БиХ критеријума Т.7.1, Т7.2, Т7.3

Критеријум 7.1. високошколска установа користи информационе системе у циљу прикупљања, анализирања и коришћења информација ради дјелотворности и унапређења наставног процеса, истраживачког рада/развоја умјетности, доприноса развоју друштва, управљачких и административних дјелатности

Анализа стања

Планирање

Развој информационог система, Универзитет Бијељина је уврстио у циљ 5 Стратегије развоја 2020-2026 (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Strategija_razvoja_2020-2026.pdf).

Провођење

Универзитет „Бијељина“ посједује рачунаре и сервер који су оспособљени за обраду разних типова података: Рачунар HP Compaq 8200 Elite СМТ РС, сервер и резервни сервер, те информациони систем Универзитета. Користе се сопствене апликације за вођење и анализу студената, професора и литературе у библиотеци.

Постојећи информациони систем се користи за прикупљање и обраду различитих података, који служе за анализу и планирање развоја Универзитета. У овом тренутку развијене су сљедеће базе података: база наставног кадра, база студената, база библиотеке и алумни база.

База наставног кадра садржи сљедеће податке: Евиденција о личним подацима наставног кадра; Евиденција оптерећености у настави и остале активности везане за наставу; Евиденција научних публикација; Евиденција присуства научним скуповима.

У оквиру Студентске базе воде се евиденције везане за професоре, студенте и наставу:

1. евиденција основних информација о сваком појединачном студенту;
2. евиденција одговорних професора за сваки предмет у односу за дату школску годину;
3. евиденција предмета из наставног плана и програма за сваки студијски програм Универзитета;
4. евиденција испитних и предиспитних бодова, оцјена са датумом полагања испита;
5. евиденција признатих испита за студенте који се преписују са других високошколских установа са бројем и даном доношења Одлуке и подацима о признатим испитима;
6. евиденција о Дипломском раду сваког студента обухватајући тему рада, ментора, оцјену и датум полагања истог и
7. евиденција испитних књига за сваки предмет, односно податке са пријаве студента: основни подаци о студенту, предмет и професор код кога се испит полаже, предиспитне активности (присуство на предавању и вјежбама, семинарски рад, колоквијум и тест) и испит закључно са оцјеном и датумом полагања испита.

База библиотеке се састоји из дијела: активна евиденција о библиотечким јединицима и тренутно неактивна евиденција о издавању библиотечке грађе студентима. Евиденција о библиотечкој грађи

обухвата унос података о свим издањима која се налазе у библиотеци, као и претраге свих издања. Евиденција о издавању библиотечке грађе студентима се води од дана узимања и враћања књиге и претраге враћених књига и књига које нису враћене. Сви подаци се уносе ручно.

Алумни база је доступна само кроз информатичку мрежу Универзитета. Извјештаји анализа (са дијаграмом анализе) су доступни на веб страници Универзитета (<http://alumni.ubn.rs.ba/>).

Комисија се током разговора са руководством Универзитета увјерила у одређеност Универзитета за увођење дигитализације свих процеса на Универзитету. С тим у вези, на Универзитету постоји информациони систем, који представља подршку управљању система обезбјеђења квалитета, односно све анализе у циљу побољшања квалитета на Универзитету се обрађују путем информационог система. Унутар информационог система постоје 4 кључне базе, односно база наставног особља, студентска, библиотечка и база дипломаната. Више информација о функционисању информационог система детаљно је образложено у Извјештају о самовредновању, старнице 65.-70.

У радни однос је примљен нови радник, који је искључиво задужен за развој информационог система (Доказ 48.).

Универзитет је урадио и нову веб страницу која се континуирано унапређује и додају се нови веб садржаји. Веб страница омогућује приступ студената информационом систему Универзитета преко сљедећег линка: <http://studenti.ubn.rs.ba/login/index.php>. У непосредној комуникацији са студентима Комисија се могла увјерити о начину студентског кориштења информационог система. Студенти имају могућност да приступом на информациони систем добију све информације у вези са наставним процесом, такође доступни су сви наставни материјали, студент може пријавити испит и слично.

Праћење ефеката

Претраживањем се добију статистички подаци о броју студената, дужине студија, просјечне оцјене, напредовање професора у звању, број радова по категоријама, и други подаци. У наредном периоду потребно је направити унапређење постојећег система у сврху извјештавања и анализа, а у средњорочном плану приступити изради интегрисаног информационог система.

У оквиру базе студената води се сљедећа евиденција: основне информације о сваком студенту, евиденција признатих испита за студенте који се преписују са других високошколских установа, евиденција о дипломском раду, евиденција испита са просјечном оцјеном, евиденција испитних и предиспитних обавеза. Раде се анализе по академској години, али у анализама недостају препоруке за унапређење и начин праћења индикатора по различитим параметрима, односно реализацији предвиђених дефинисаних корективних мјера.

Универзитет редовно прикупља и анализира податке о старосној структури и квалификацијама академског особља, укључујући однос властитог и гостујућег особља. Раде се анализе по академској години, али у анализама недостају препоруке за унапређење и начин праћења индикатора по различитим параметрима, односно реализацији предвиђених дефинисаних корективних мјера-дефинисали су ову процедуру, сад је тек у примјени.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија се увјерила да се у последње вријеме развоју информационог система поклонила значајна пажња. Извршен је пријем запосленика задуженог искључиво за развој информационог система, испади система који су били узрок лошег доменског простора, ријешени су тако да се закупио доменски простор на серверу у иностранству, који истовремено обезбјеђује сигуран back-up свих података, базе података се унапређују и проширују, а све у циљу омогућавања креирања различитих статистичких анализа. Комисија је извршила тестирање претраживања информационог система и утврдила да претраживање и креирање извјештаја може бити значајно унапређено.

Добре стране:

- Универзитет има информациони систем у оквиру којег се налазе база наставника, студентска база, база библиотеке и алумни база, што омогућава прикупљање и обраду различитих података, те извјештавање.

Слабе стране:

- У анализама статистичких података добијених путем информационог система недостају препоруке за унапређење и начин праћења индикатора по различитим параметрима, односно реализацији предвиђених дефинисаних корективних мјера

Препоруке за унапређење:

- *Даље унапређење информационог система те могућности креирање извјештаја и статистичких анализа по различитим категоријама и захтјевима,*
- *Развити ДМС систем усклађен са одредбама прописа о канцеларијском пословању.*

T.7.2.

Критеријум 7.2) високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о напредовању студената кроз студије, стопи успјешности и напуштања студија, омјеру студената и наставног особља, итд,

Анализа стања и мишљење

Планирање

Универзитет редовно прикупља и анализира податке о структури студентске популације, напредовању студената кроз студије, стопи успјешности, квалитету наставног кадра и слично. Правна основа за провођење ових активности налази се у Правилнику о обезбјеђењу квалитета, Процедуре праћења и мјерења задовољства корисника, који се налазе на сајту Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti).

Провођење

Универзитет редовно прикупља и анализира податке о студентском напредовању. Комисија се увјерила да се подаци редовно прикупљају и анализирају и то:

- Структура студентске популације,
- Напредовање студената кроз студије (пролазност и просјек оцјена и др.),
- Стопа успјешности студената и стопа напуштања студија,
- Ниво (степен) запошљавања свршених студената,
- Задовољство студената студијским програмима и начином студирања,

- Квалитет наставног кадра (квалификације, омјер властитог и гостујућег наставног кадра, старосна структура)
- Економски аспекти и расположивост наставних ресурса (лабораторије, библиотеке, приступ интернету итд.)
- Анализа односа наставник студент.

У мноштву проведених анализа које је Комисија добила на увид за потребе овог Извјештаја Комисија као доказ прилаже Анализу атрактивности студијских програма, Анализу о структури уписаних студената, Анализу о анкетирању дипломираних студената, Анализу студентске популације која је одустала од даљег студирања на Универзитету, те Анализу односа наставник студент (**Доказ 49.**). Анализе су приказане у облику табела, које приказују податке за више година у посматраном периоду. Израчунати су проценти који указују на промјене, а видљиви су и трендови. Наведене анализе су достављене као пратећи документи Апликације и Комисија је имала увид у годишње извјештаје за период 2012/13.2018/19 година. Детаљне информације о извјештавању доступне су у Извјештају о самовредновању на страницама 70.-71.

Осим овога, Комисија за квалитет у циљу унапређења квалитета ради различите извјештаје од којих за потребе овог Извјештаја Комисија прилаже Извјештај анкетирања студената који су одустали од даљег школовања, Извјештај дипломаната, те Извјештај о задовољству студената (**Докази 12., 13. и 18.**).

Праћење ефеката

Извјештаји о проведеним анализама се достављају на Сенат, који их анализира и предлаже корективне мјере за отклањање уочених недостатака и побољшања у раду.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија у потпуности подржава настојања Универзитета да путем различитих анкетирања и извјештавања унаприједи систем осигурања квалитета. Комисија посебно цијени да се анкетирање и извјештавање врши на континуирано односно годишње.

Добре стране:

- Универзитет редовно (за сваку академску годину) прикупља податке и анализира информације у вези са напредовањем студената кроз студије, стопи успјешности и напуштања студија, омјеру студената и наставног особља итд.
- Универзитет редовно (за сваки семестар) проводи анкете о студентском вредновању наставног процеса, административне службе и других служби универзитета.

Слабе стране:

- Након проведених анализа није видљиво на који начин је праћен ефекат корективних мјера

Препоруке за унапређење:

- *Урадити методологију анкетирања и извјештавања, са дефинисаним кључним индикаторима за праћење у циљу унапређења студентског стандарда и квалитете процеса учења и усавршавања.*

T.7.3.

Критеријум 7.3) високошколска установа редовно прикупља и анализира податке о раду, старосној структури и квалификацијама академског особља, укључујући омјер властитог и гостујућег особља, доприноса развоју друштва, управљачких и административних дјелатности

Анализа стања и мишљење

Планирање

Правни основ за провођење ових активности налази се у Правилнику о вредновању наставног особља, Процедуре праћења и мјерења задовољства корисника услуга и другим интерним документима (Сајт Универзитета (http://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti)).

Провођење

Универзитет спроводи анализе квалитета академског особља. Проводе се следеће анализе: Анализа вредновања наставног процеса, Анализа усавршавања наставног кадра, Старосна и полна анализа наставника (**Доказ 49.1**), Извјештај о квалитету наставног процеса, Извјештај о научно-стручном усавршавању наставног особља (**Доказ 32.**), Извјештај о квалитету наставног процеса (**Доказ 30.**). Детаљне информације о извјештавању доступне су у Извјештају о самовредновању на страницама 70.-71.

У разговору са руководством Универзитета Комисија је информисана да је Универзитет, годинама континуираног рада на подизању нивоа академског особља, успио да омјер властитог и гостујућег особља доведе у корист властитог особља.

Праћење ефеката

Извјештаји о проведеним анализама се достављају на Сенат, који их анализира и предлаже корективне мјере за отклањање уочених недостатака и побољшања у раду.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија у потпуности подржава настојања Универзитета да путем различитих анкетаирања и извјештавања унаприједи квалитет академског особља. Као и за претходни критеријум у случају студената, Комисија посебно цијени да се анкетаирање и извјештавање врши континуирано, односно годишње.

Добре стране:

- Универзитет редовно прикупља и анализира податке о старосној структури и квалификацијама академског особља, укључујући однос властитог и гостујућег особља.
- Раде се анализе по академској години,

Слабе стране:

- Након анализе недостају препоруке за унапређење и начин праћења индикатора по различитим параметрима, односно реализацији предвиђених дефинисаних корективних мјера

Препоруке за унапређење:

- Урадити методологију анкетања и извјештавања, са дефинисаним кључним индикаторима за унапређење квалитета академског особља.

КРИТЕРИЈУМ 7. Управљање информацијама

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

А.8. Информисање јавности

Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 8 и РС/БиХ критеријума Т.8.1, Т.8.2, Т.8.3

Т.8.1.

Критеријум 8.1) високошколска установа на својој интернетској страници објављује релевантне информације о својим активностима, укључујући информације о студијским програмима и звањима које нуди, а које су јасне, тачне, објективне, актуелне и лако доступне. Информације се објављују на једном од службених језика у Босни и Херцеговини и на енглеском језику.

Анализа стања

Планирање

Универзитет има усвојену политику комуницирања и развија комуникацијску стратегију којом су дефинисане циљне групе: садашњи студент, будући студент, свршени студент, окружење, органи власти и други привредни органи, привреда и социјални сектор.

Правни основ за ову активност дефинисан је у сљедећим документима: Комуникацијска стратегија универзитета Бијељина за период 2020-26 година, са акционим планом за реализацију стратешких циљева (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/Komunikacijska_strategija.pdf), Политика комуникације са јавношћу (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Politika_komunikacije_s_javnoscu.pdf), Правилник о односима с јавношћу (http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Ljudski_resursi/Pravilnik_o_odnosima_s_javnoscu_Univ_erziteta_Bijeljina.pdf). У овим документима предвиђени су различити облици комуникације са јавношћу, међу којима издавање Информатора за будуће студенте, дани отворених врата, посјете средњим школама и презентовање студијских програма, наступи у електронским и штампаним медијима, представљање на YouTube, представљање на друштвеним мрежама, израда и одржавање веб сајта универзитета итд.

Веб сајт има посебно мјесто у остварењу Комуникацијске стратегије.

Провођење

У разговору са руководством Универзитета Комисија је информисана да је веб страница Универзитета доживјела значајне промјене у посљедњем периоду, али да се иста још увијек ажурира и унапређује. Домена веб странице је: <http://ubn.rs.ba/>. Веб страница је двојезична, односно има и енглеску варијанту исте.

Комисија је извршила тестирање веб странице и утврдила да Универзитет објављује све кључне информације о свом раду и дјеловању. Структура веб странице је одговарајућа. У заглављу веб странице остављена је могућност промјене језика веб странице, постоје линкови за друштвене мреже Универзитета, те студентски веб сервис. Испод заглавља се налазе главне категорије гдје се могу пронаћи информације о Универзитету, организационим јединицама, студијима, наставно-истраживачком раду, центрима Универзитета, библиотеци, посљедњим вијестима те контакт детаљи.

У категорији факултети, доступни су линкови према организационим јединицама Универзитета, чијим отварањем се могу добити кључне информације о појединачним студијским програмима, међутим постоји врло мало осталих информација о раду и дјеловању организационих јединица. У категорији центри доступне су основне информације о три центра успостављања у циљу унапређења рада Универзитета, у категорији библиотека доступне су информације између осталог информације о библиотечкој грађи. Сво академско особље је представљено са својим референцама, биографијама и контакт подацима. Такође на веб страници доступне су све публикације и други радови настали издавачким дјеловањем Универзитета.

У дијелу веб странице који се односи на веб студентски сервис, а коме могу приступити искључиво студенти и наставници, студенти могу пронаћи наставне материјалне за поједине предмете у електронском облику, терминима и распореду полагања испита, презентације са предавања, резултати испита и колоквијума, а све се адекватно ажурира. Систем такође омогућује студентима електронско пријављивање испита, попуњавање анкета, директна обавјештења циљаној групи студената, распоред наставе и слично.

Праћење ефеката

Универзитет анализира своје активности током комуникације са јавношћу. Примјери таквих анализа дати су у: Извјештај о информисању јавности Универзитета „Бијељина“ 2013-2018 и документу Анализа података о информисаности (Доказ **50.0**). Комисија је имала увид у оба документа, а током посјете вођени су разговори о томе. Комисија сматра да је у оба документа остварена непристрасност, објективност и доступност информација за даље унапређивање радних процеса и активности.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

На основу изложеног, Комисија је мишљења да је Универзитет учинио много у структурисању веб странице и њеном прилагођавању првенствено студентима и потенцијалним студентима те академском особљу. Све релевантне информације су јасне, тачне, објективне и актуелне, али њихова структура не омогућава свим заинтересованим странама једноставну доступност истим. Осим овога, веб страница на енглеском језику нема верзију кључних докумената, неопходних за подизање нивоа интернационализације Универзитета. Комисија сматра да битне активности Универзитета требају бити праћене на веб страници, нпр. Универзитет није на веб страници обавјестио о тродневној посјети Универзитету Комисије за акредитацију.

Добре стране:

- Универзитет има властиту интернет страницу на којој заинтересоване стране информише о својим активностима, о Универзитету, правним актима, систему унутрашњег осигурања квалитета, ресурсима, о студијама, научно-истраживачком раду.
- Посебан дио сајта се односи на факултете у оквиру универзитета, центрима који раде у њиховом склопу и библиотеци.
- Универзитет има страницу на енглеском језику

Слабе стране:

- веб страница на енглеском језику нема енглеску верзију кључних докумената

Препоруке за унапређење:

- Повећати број информација у категорији обавјештења, посебно везано за кључне активности Универзитета,
- Формирати тим (запослени и студенти са различитих факултета) који ће заједно са PR припремати информације за сајт
- Извршити редизајн веб странице,
- Кључни документи и информације требају бити лако доступни,
- Превести кључне документе Универзитета на енглески језик,
- Повећати садржајност веб страница организационих јединица.

Т.8.2.

Критеријум 8.2. високошколска установа на својој интернетској страници пружа информације о дјелатностима у области истраживачког рада и информације о раду свог академског особља (публикације, пројекти, конференције, итд)

Анализа стања

Планирање

Правни основ за ову активност дефинисан је у сљедећим документима: Комуникацијска стратегија универзитета Бијељина за период 2020-26 година, са акционим планом за реализацију стратешких циљева

(http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/Komunikacijska_strategija.pdf), Политика комуникације са јавношћу

(http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Politika_komunikacije_s_javnoscu.pdf), Правилник о односима с јавношћу

(http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Ljudski_resursi/Pravilnik_o_odnosima_s_javnoscu_Univ_ersziteta_Bijeljina.pdf).

Провођење

На веб страници Универзитета постоји посебна категорија везано за научно-истраживачки рад (<http://www.ubn.rs.ba/nir>). У категорији се налазе информације о канцеларији проректора за научни рад и међународну сарадњу, информације о конференцијама на којима је Универзитет био организатор, суорганизатор са зборницима објављених радова са конференција, сви бројеви универзитетског часописа "Академски преглед", домаћим и међународним пројектима на којима Универзитет учествује, међународној сарадњи, те одабраној библиографији наставника и студената.

Комисија посебно цијени часопис "Академски преглед" који излази два пута годишње од 2018. године. Часопис има за циљ подстицање научно-истраживачке дјелатности и укључивање научних кадрова, не само са Универзитета, него и лица која се баве научно-истраживачким радом изван Универзитета. Такође, један од циљева јесте укључивање дипломаца у научно-истраживачке активности. Часопис је интердисциплинарног карактера, тако да се у оквиру публикованих бројева излазе радови из области медицинских и здравствених наука, пољопривредних наука и друштвених наука. Међународни стандард часописа (ISSN) додијелила је Национална и универзитетска библиотека БиХ у Сарајеву и то:

- ISSN 2637-2525 – за штампано издање часописа,
- ISSN 2637-2029 – за електронско издање часописа.

Сви радови који су објављени у часопису анонимно су рецензирани од стране стручних рецензента, а бројеви часописа налазе се у репозиторијуму Националне и универзитетске библиотеке БиХ у Сарајеву. Часопис у потпуности одговара научним областима, пољима и ужим научним областима, односно лиценцираним студијским програмима, који се изводе у оквиру Универзитета.

На сајту су приказане конференције у организацији Универзитета. Приказани су зборници радова са конференција у pdf формату.

У категорији ПРОЈЕКТИ одвојено су дате информације о међународним и домаћим пројектима. Кад су у питању међународни пројекти постоји кратка информација у VIRAL пројекту и линк на сајт пројекта (<http://viralerasmus.org/>).

У категорији ОДАБРАНИ РАДОВИ, на сајту је приказана листа најзначајнијих радова наставника Универзитета и неки од студентских радова. Поред тога, у категорији НАСТАВНИ КАДАР дати су најзначајнији биографски и библиографски подаци свих наставника ангажованих у наставном процесу.

Праћење ефеката

Урађена је анализа активности у вези са односом са јавношћу. Као доказ Комисија прилаже Извјештај о информисању јавности Универзитета „Бијељина“ 2013-2018 (активности по годинама су приказане таксативно уз врло кратки опис) и документ Анализа података о информисаности (приказане су активности које су реализоване по факултетима) (Доказ 50.).

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија је мишљења да информације о раду академског особља требају бити видљивије, детаљније и систематично приказане, чиме би се свакако дало до значаја изврности Универзитета.

Добре стране:

- У оквиру сајта посебан дио сајта се односи на научно-истраживачки рад (научни скупови, пројекти, часопис, одабрани радови наставника ангажованих у наставном процесу на универзитету).

Слабе стране:

- Информације о раду академског особља требају бити видљивије, детаљније и систематично приказане, чиме би се свакако дало до значаја изврности Универзитета.

Препоруке за унапређење:

- *Увести посебну подкатегорију/подкатегорије са детаљнијим информацијама о раду свог академског особља (публикације, пројекти, конференције, итд). (Картон наставника-сарадника мора да буде доступан јавности, а све остале информације и комплетан опус може да буде дио интерног дијела сајта).*

T.8.3.

Критеријум 8.3) високошколска установа обезбјеђује систематску комуникацију са спољашњим заинтересованим странама

Анализа стања и мишљење

Планирање

Системска комуникација са спољашњим странама прописана је Комуникацијском стратегијом Универзитета Бијељина 2020.-2026. из децембра 2019. године, доступна на веб страници Универзитета на следећем линку:

https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/vazeci_akti/Pravni_akti/Komunikacijska_strategija.pdf.

Комуникацијској стратегији претходила је Политика комуникације са јавношћу Универзитета Бијељина из јуна 2015. године

http://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Dokumenti/Politika_komunikacije_s_javnoscju.pdf којом је за разлику од Комуникацијске стратегије само генерално прописан начин комуникације са јавношћу.

Комуникацијском стратегијом прописан је значај комуникацијске стратегије, циљеви, циљне групе и начини комуникације, Акциони план за реализацију циљева, те су дефинисане надлежности и одговорности за спровођење Комуникацијске стратегије. Стратегија је саставни дио система обезбјеђења квалитета на Универзитету. Комуникацијском стратегијом су као циљне групе дефинисани студенти, пословни сарадници, државне институције, привреда, НВО сектор и медији.

Провођење

У овим документима предвиђени су различити облици комуникације са јавношћу, међу којима издавање Информатора за будуће студенте, дани отворених врата, посјете средњим школама и презентовање студијских програма, наступи у електронским и штампаним медијима, представљање на YouTube, представљање на друштвеним мрежама, израда и одржавање веб сајта универзитета итд.

Информатор за студенте (http://www.ubn.rs.ba/sites/default/files/Upis/Univerzitetski_informator-20-21_sr_v1.pdf) садржи основне податке о студијском програму, условима уписа на прву годину студија, као и делове из Правилника о студирању на Фармацеутском факултету. Поред овог стандардног начина, Универзитет објављује информације о активностима и путем средстава јавног информисања, телевизија и радио, што се може једноставно провјерити путем YouTube (https://www.youtube.com/channel/UCAEoNt8s5e2A-jtjcZRk3iQ/videos?view=0&shelf_id=0&sort=dd).

Наиме, на Универзитету се током године организује низ активности у зависности од студијских програма, семинари, научне конференције, разне врсте едукација. О свему наведеном обавјештавају се медији, који настоје прикупи битне информације када је у питању развој локалне заједнице. У вези са овим начином информисања израђује се и Билтен Универзитета који се пету годину заредом штампа у неколико хиљада примјерака. Поред писмене форме Билтен се и у електронској верзији поставља на сајт Универзитета, тако да заинтересоване стране имају хронолошки приказане информације у последњих пет година (<http://www.ubn.rs.ba/bilteni>).

Постоји портал Универзитета у оквиру којег су инсталирани модули УБН форум и причаоница, путем којег је остварљива комуникација између самих студената, а у комуникацију по одређеним питањима могу да се укључе и чланови наставног особља.

Поред наведеног, приликом прикупљања информације од заинтересованих страна везаних за научнонаставни рад и квалитет студија, у комуникацији са вањским заинтересованим странама треба поменути:

- редовно одржавање састанака са послодавцима,
- постоје контакти са алумни асоцијацијом,
- постоје контакти са градским властима

Раде се промоције по средњим школама у локалној заједници и окружењу.

Поред званичног сајта, Универзитет користи друштвене мреже за представљање и информисање. Постоје уговори са медијским кућама, гостовања на ТВ каналима и сви прилози се постављају на YouTube канал.

Праћење ефеката

Праћење комуникацијске стратегије обавља се кроз три Акциона плана предвиђена Стратегијом:

- Акциони план 1 за промоцију Универзитета „Бијељина“ и одржавање његовог позитивног имиџа међу будућим и садашњим студентима, пословним сарадницима, државним институцијама, привредом и НВО сектором и другим;
- Акциони план 2 за подизање ефикасности комуникације са студентима и јавношћу, прије свега у повећаној посјећености web сајту;
- Акциони план 3 за повећање видљивости активности које Универзитет „Бијељина“ свакодневно спроводи, његује ефикасну сарадњу са медијима, односно доприноси јачој присутности у јавности.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија посебно цијени три Акциона плана Комуникацијске стратегије којим су дефинисани оперативни циљеви, активности, надлежности и одговорности и рокови за имплементацију Комуникацијске стратегије, чиме је у потпуности обезбјеђена системска комуникација са спољашњим заинтересованим странама. Комисија је такође мишљења да би поједине активности акционог плана требале бити детаљније разрађене.

Добре стране:

- Универзитет користи различите методе за двосмјерну комуникацију са вањским заинтересованим странама: састанци са послодавцима, локалном влашћу, алумни студентима, информације путем сајта, друштвених мрежа, електронских и писаних медија
- Универзитет посјећује средње школе у циљу промоције студијских програма
- Универзитет издаје Информатор за студенте и Билтен

Слабе стране:

- На сајту недостају информације типа стручних савјета послодавцима и јавности, више новости и активностима Универзитета, информације о образовним реформама

Препоруке за унапређење:

- *Допунити Акциони план Комуникацијске стратегије*

КРИТЕРИЈУМ 8. Информисање јавности

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

А.9 Стално праћење и периодична ревизија програма
Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 9 и РС/БиХ критеријума Т.9.1, Т.9.2, Т.9.3

Т.9.1.

Критеријум 9.1. високошколска установа редовно прати и даље развија своје студијске програме, уз ангажман заинтересованих страна

Анализа стања

Планирање

Праћење и даље развијање студијских програма на Универзитету дефинисано је сљедећим документима:

- Правилник о доношењу, измјени и допуни студијских програма,
- Процедуре за обезбјеђење квалитета студијских програма Универзитета Бијељина,

доступних на веб страници Универзитета на линку: https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti.

Правилником о доношењу, измјени и допуни студијских програма из јула 2014. године дефинисан је садржај студијског програма првог и другог циклуса високог образовања, те поступак измјене и допуне студијског програма.

Провођење

Процедурама за обезбјеђење квалитета студијских програма Универзитета Бијељина из јула 2013. године, посебно је дефинисан обухват студијског програма, називи студијских програма, јединствена структура програма, изглед и форма елабората оправданости, начин извођења наставе, анализе и евалуације у циљу унапређења студијских програма, те закључна разматрања након спроведених анализа садржаних у процедурама за обезбјеђење квалитета студијских програма.

Иницијативу за ревизију, односно измјену студијских програма могу дати: представници привреде, професори, студенти, ради осавремењавања студијског програма, и Комисија за квалитет. Приједлоге за ревизију студијских програма разматра наставно-научно вијеће организационе јединице и свој приједлог достављају Сенату Универзитета, који их може прихватити или одбити.

До сада је било више таквих иницијатива. Комисија за акредитацију је имала увид у 4 приједлога наставно-научних вијећа упућених Сенату.

- Приједлог за минималну измјену студијског програма Интегрисане академске студије Фармације, бр. 02-022-2/13 од 19.09.2013.год.
- Приједлог за минималну измјену студијског програма Сестринство, бр.02-018-1/13 од 01.10.2013.год

- Приједлог за минималну измјену студијског програма Пољопривредна производња бр. 02-011-1/13 од 19.09.2013.год.
- Приједлог за минималну измјену студијског програма Агроекономија, бр. 02-011-1/13 од 19.09.2013.год.

Сенат је анализирао и усвојио приједлоге (Одлука Сената о промјени наставних планова, бр. 02-899/13 од 19.09.2013. године.). Проведене промјене студијских програма су мање од 20 ЕЦТС бодова. У том случају није потребно поновно лиценцирати студијске програме, него је о томе Министарству просвете универзитет послао писмено обавјештење.

Детаљније информације о праћењу и периодичној ревизији студијских програма дате су у Извјештају о самовалуацији на страницама 77.-80. За потребе овог Извјештаја Комисија прилаже Приједлог измјене студијског програма фармације из септембра 2013. године којим је Универзитет измијенио резултате учења у износу 20 ЕЦТС на студијском програму Фармације, уводећи студијске програме Фармакоепидемиологија, Фармакоэкономика, Клиничка фармација 1, Клиничка фармација 2 и Маркетинг у фармацији. Комисија прилаже и Одлуку Сената и измјени студијског програма Фармације из јула 2017. године (**Доказ 51.**).

Надаље студијски програм Фармације и Сестринства воде до професија фармацеута односно медицинске сестре који су у земљама Европске уније дефинисане Директивом 2005/36/ЕС и 2013/55/EU о професионалним квалификацијама (у даљем тексту Директива). У разговору са руководством Универзитета, Комисија је информисана да је Универзитет већ био покренуо иницијативу за измјену студијског програма са поменутом Директивом (**Доказ 51.**), али да није добио сагласност надлежних власти. Комисија је мишљења да не постоји препреке за усклађивање два студијска програма са одредбама Директиве, а самим усаглашавањем ће се олакшати признавање квалификација и запошљивост дипломаната унутар Европског простора високог образовања.

У вези студијског програма Фармације, у складу са Директивом један од услова за стицање квалификације је *шест мјесеци приправничког стажа у јавној апотеци или у болници под надзором фармацеутског одјела те болнице*. Као потешкоћа за сами Универзитет је непостојање јавне апотеке нити стварног фармацеутског одјела у болници у Бијељини, што имплицира да се стручна пракса треба обављати у неком другом граду или регији. Комисија је мишљења да Универзитет, заједно са локалном заједницом треба иницирати разговоре у вези рјешавања поменуте проблематике.

У вези студијског програма сестринства оспособљавање медицинских сестара за опћу здравствену његу обухваћа најмање три године студија или 4 600 сати теоретског и клиничког оспособљавања, при чему трајање теоретског оспособљавања представља најмање једну трећину, а *трајање клиничког оспособљавања најмање једну половину минималног трајања оспособљавања*. Ово значи да студент мора провести на клиничкој болници у трајању од 18 мјесеци, те је Комисија мишљења да се и по овом питању требају иницирати одговарајући разговори и преговори.

Праћење ефеката

Процес наставе се оцјењује кроз редовно провођење „студентске“ анкете; која обухвата: оцјену наставних предмета, начина предавања, начина извођења вјежби, квалитет наставника и сарадника. Оне су израз задовољства студената реализацијом студијских програма по наведеним областима. Анкетирају се и алумнији и послодавци о студијским програмима.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

У разговору са студентима Комисија се увјерила да су сви захтјеви студената за измјену студијских програма, изражени путем Студентског парламента, прихваћени од стране Универзитета, а што је на крају резултирало измјенама студијских програма у циљу повећања квалитета и побољшаних резултата учења.

Добре стране:

- Сви студијски програми су усклађени са генеричким дескрипторима ЕНЕА и резултатима учења сваког појединачног предмета и радним оптерећењем неопходним за њихово постизање.
- Студијски програми су мијењани у неколико наврата поштујући захтјеве студената, алумнија, заинтересованих послодаваца и ННВ.
- Иницијативе послодаваца и студената су усвојене.

Слабе стране:

- Нејасно дефинисани поступци праћења ефеката реализованих мјера измјене студијских програма

Препоруке за унапређење:

- *Осим постојећих процедура, пратити и развијати студијске програме путем екстерне контроле квалитета партнерских високошколских установа у земљи и региону,*
- *Иницирати активности и покренути хармонизацију студијских програма са одредбама Директиве у мјери у којој исте дозвољавају унутрашње и вањске околности.*
- *Јасније дефинисати и проводити поступке праћења ефеката реализованих мјера унапређења.*

Т.9.2.

Критеријум 9.2. високошколска установа има дефинисане и усвојене процедуре за редовно праћење реализације студијских програма

Анализа стања

Планирање

Процедурама за преиспитивање и иновирање студијских програма Универзитета Бијељина из августа 2020. године дефинисан је поступак ревизије постојећих студијских програма, те комплетна процедура измјене студијског програма након утврђених недостатака или захтјева за побољшањем постојећих студијских програма:

[https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Procedure za preispitivanje i inoviranje studijskih programa Univerziteta.pdf](https://www.ubn.rs.ba/Akreditacija/Pravilnici/Procedure%20za%20preispitivanje%20i%20inoviranje%20studijskih%20programa%20Univerziteta.pdf)

Провођење

Правилником је прописано да Универзитет у складу са законодавним оквиром, а са циљем достизања постављених циљева, те на захтјеве заинтересираних страна, врши континуирани преглед студијских програма на начин да се на основу анализа и интерпретације одговора добијених од свих заинтересираних страна добијају одговарајући индикатори припремљености и оспособљености студената за обављање одговарајуће професије, те специфичних знања и вјештина. Као резултат прегледа организационе јединице могу извршити измјену циљева датих студијских програма као и садржај и структуру студијских програма.

Универзитет редовно проводи Анализу студијских програма, чија је сврха унапређење студијских програма. Комисија за обезбјеђење квалитета радила је анализе заинтересованих страна:

- анализа о структури уписа студентске популације;
- анализа о атрактивности студијских програма;
- анкета дипломираних студената;
- анкета задовољства послодоваца;
- анкета о вредновању задовољства студената радом Студентске службе, информисаношћу, радом библиотеке, хигијеном;
- анкета о вредновању студената који су одустали од школовања и
- анкета о вредновању квалитета наставног процеса на Универзитету.

Праћење ефеката

На основу спроведеног анкетања студената и Извјештаја које је сачинила Комисија за обезбјеђење студијских програма, Комисија није уочила потребе за ревизију студијских програма.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Универзитет има објављене публикације за сваки студијски програм, са главним циљевима програма и појединачних предмета са резултатима учења на нивоу студијског програма и сваког појединачног предмета, број сати теоретског и практичног рада, односно публикације садрже све потребне информације и концептуално и садржајно могу да буду примјер другим високошколским установама.

Мишљење

Комисија посебно цијени да се преглед студијских програма може иницирати од свих кључних заинтересираних страна, односно академског особља, студената, дипломаната, те послодоваца, те детаљно разрађену процедуру која резултира измјеном студијског програма. На основу разговора са свим заинтересираним странама Комисија је мишљења да постоји свјесност свих заинтересираних страна о потреби сталног прегледа студијских програма.

Добре стране:

- Постоје Правилник о доношењу и измјени студијских програма, Процедура о обезбјеђењу квалитета студијских програма и Процедура за преиспитивање и иновирање студијских програма.

Слабе стране: нема

Препоруке за унапређење:

- Нови Закона о високом образовању даје много већу слободу за измјене студијских програма, што треба искористити за унапређење постојећих студијских програма
- Даље разрадити седмично оптерећење студената изражено кроз ECTS.

Т.9.3.

Критеријум 9.3. високошколска установа анализира на који начин су процедуре прикупљања информација и предузетих активности утицале на унапређење студијског програма

Анализа стања

Планирање

Праћење и даље развијање студијских програма на Универзитету дефинисано је следећим документима:

- Правилник о доношењу, измјени и допуни студијских програма,
- Процедуре за обезбјеђење квалитета студијских програма Универзитета „Бијељина“, доступних на веб страници Универзитета на линку: https://www.ubn.rs.ba/vazeci_akti.

Провођење

Анализе на који начин су процедуре прикупљања информација и предузетих активности утицале на унапређење студијских програма доступне су у различитим анализама као што су Анализа вредновања квалитета наставног процеса, Анализа о анкетирању дипломираних студената и Анализа атрактивности студијских програма. У разговору са руководством Универзитета Комисија је информисана да су све ове анализе утицале на унапређење студијских програма. Комисија је извршила увид и на многе друге анализе које Универзитет проводи и на извјештаје проведених анализа из којих су се иницирале измјене студијских програма.

Студијски програми су мијењани уз уважавање захтјева студената, алумнија, других заинтересованих послодаваца и научно-наставних вијећа факултета.

Праћење ефеката

Ефекти измјене студијских програма се прате заједно са процесом наставе, што се проводи кроз редовно провођење „студентске“ анкете; која обухвата: оцјену наставних предмета, начина предавања, начина извођења вјежби, квалитет наставника и сарадника. Оне су израз задовољства студената реализацијом студијских програма по наведним областима. Анкетирају се и алумнији и послодавци о студијским програмима.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Комисија се увјерила у разговору са студентима, дипломантима, локалном заједницом и привредом, да се сви приједлози за побољшање студијских програма активно разматрају од стране Универзитета и да исти утичу на покретање иницијатива за измјену студијских програма.

Добре стране:

- Иницијативе послодаваца и студената за измјену студијских програма су усвојене.

Слабе стране: нема

Препоруке за унапређење:

- *Урадити посебну методологију анализе процедура прикупљања информација и предузетих активности које утичу на унапређење студијских програма*

КРИТЕРИЈУМ 9. Континуирано праћење и периодична ревизија студијских програма

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

IV

A.10. Периодично вањско обезбјеђење квалитета

Захтјеви ЕСГ стандарда 1. 10 и РС/БиХ критеријума Т.10.1

Критеријум 10.1) високошколске установе требају периодично пролазити поступак спољашњег обезбјеђивања квалитета

Анализа стања и мишљење

Планирање

Кључни документ којим је прописано спољашње обезбјеђење квалитета јесте Стратегија обезбјеђења квалитета. У дијелу који се односи на екстерну контролу квалитета, Стратегија предвиђа спољашњу провјеру квалитета на начин утврђен Оквирним законом о високом образовању у Босни и Херцеговини, Законом о високом образовању Републике Српске и Критеријумима за акредитацију високошколских установа у Босни и Херцеговини и Републици Српској. Остали, евентуално могући облици екстерне провјере система обезбјеђења квалитета нису предвиђени.

Провођење

У више наврата на Универзитету су проведени поступци лиценцирања студијских програма првог циклуса, који се могу сматрати спољашњом евалуацијом.

Поред тога, током редовних и ванредних инспекцијских надзорних посјета, евалуирани су неки дијелови рада универзитета, који дјелимично обухватају или утичу на обезбјеђење квалитета.

Комисија је мишљења да би у циљу повећања изврности Универзитет могао размотрити и друге видове вањске провјере квалитета. С тим у вези, вањска контрола квалитета од партнерских високошколских установа у земљи и региону може побољшати изврност Универзитета и унаприједити поједине процесе на Универзитету.

Такође, у складу са финансијским средствима, екстерно институционално вредновање Универзитета од агенција акредитованих од стране Европског регистра за обезбјеђивање квалитета у високом образовању (EQAR) би свакако утицало на међународну видљивост Универзитета и олакшано учешће посебно у ЕУ програмима.

Праћење ефеката

Ефекте вањског вредновања у смислу провјере квалитета, биће могуће оцијенити у наредним годинама.

Побољшања на основу поређења са најбољима

Мишљење

Иако досада није било вањског вредновања у смислу провјере квалитета, Комисија сматра да то није било препрека да се користе други видови екстерне евалуације, као што су: аудит од стране партнерских високошколских установа, размјена добрих пракси са партнерским сродним институцијама у смислу бенчмаркинга, те је руководству Универзитета указала на ту чињеницу.

Добре стране:

- Универзитет и студијски програми су у више наврата прошли процедуру лиценцирања.
- Универзитет је имао провјеру дијелова система квалитета током редовног инспекцијског надзора

Слабе стране: нема

Препоруке за унапређење:

- *У циљу повећања изврности Универзитета, у свим документима система обезбјеђења квалитета као и осталим стратешким документима предвидјети друге механизме екстерног система обезбјеђивања квалитета као што је "peer review" са партнерских високошколских установа у земљи и региону.*
- *Спровести други облик екстерне провјере квалитета: аудит од стране партнерских високошколских установа, размјену добрих пракси са партнерским сродним институцијама у смислу бенчмаркинга.*
-

КРИТЕРИЈУМ 10. Периодично вањско обезбјеђење квалитета

ОЦЈЕНА ИСПУЊЕНОСТИ:

III

3.2 Препорука за акредитацију

Након увида у комплетну достављену документацију, посјете високошколској установи и анализирања свих докумената, процедура и начина функционисања високошколске установе, те спровођења поступка оцјењивања, утврђен је сљедећи ниво испуњености захтјева стандарда и критеријума:

КРИТЕРИЈУМИ	НИВО ИСПУЊЕНОСТИ
A.1 Политика осигурања квалитета	III
A.2 Израда и одобравање програма	IV
A.3 Учење, подучавање и провјера знања усмјерени на студента	III
A.4 Упис студената, њихово напредовање кроз студије, признавање и сертификација	IV
A.5 Људски ресурси	IV
A.6 Ресурси за учење и подршка студентима	IV
A.7 Управљање информацијама	III
A.8 Информисање јавности	III
A.9 Стално праћење и периодична ревизија програма	IV
A.10 Периодично вањско обезбјеђење квалитета	III

На основу укупне оцјене квалитета Комисија даје препоруку Агенцији за високо образовање Републике Српске¹ да, у складу са Правилником о акредитацији високошколских установа и студијских програма, високошколској установи Универзитету „Бијељина“, Бијељина **изда рјешење о акредитацији на 5 година.**

Чланови Комисије:

Проф. др Радослав Грујић, председник

Проф. др Саша Вукмировић, члан

Џенан Омановић, члан

Дајана Ђурашиновић, члан

¹ Агенција за високо образовање Републике Српске је правни сљедбеник Јавне установе Агенција за акредитацију високошколских установа Републике Српске (Члан 46. Закона о обезбјеђењу квалитета у високом образовању Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/20)